

صنایع زیرساخت های کشاورزی

غذایی، دام و طیور (دائرسروان)

ماهنامه تخصصی تحلیلی - اقتصادی
سال بیست و چهارم - شماره ۲۵۵ - فروردین ماه ۱۴۰۲ - تک شماره ۹۰,۰۰۰ تومان
شماره انتشار بین المللی: ISSN 1680-1350

عضور رسمی فدراسیون جهانی خبرنگاران کشاورزی
ifajnews

- عشایر: گوهری درخشان بر سپهر اقتصاد کلان کشاورزی کشور
- سیر تکوین و تکامل عشایر در ایران
- حضور در عرصه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- استحاله تدریجی عشایر در آمریکا، انگلستان و ایرلند
- مرغ، وزیر را بُرد!
- انتصاب سید محمد آقامیری با حفظ سمت به سرپرستی وزارت جهاد کشاورزی
- در وضعیت کنونی اقتصاد کشور؛ چه بسا مرغ، اعضای دیگر کابینه را هم ببرد!
- اندر حکایت دیدن گاه و ندیدن کوه!

تثبیت موقعیت عشایر ایران، نیازمند تصویب قوانین و مقررات جدید

Agri-Industrial Infrastructures

Food, Livestock and Poultry Specialized Monthly Magazine

ENCEFAL-VAC

واکسن زنده لیوفیلیزه علیه آنسفالومیلیت طیور

موارد کاربرد:

واکسیناسیون پیشگیرانه از آنسفالومیلیت طیور در پرندگانی که در سنین بالاتر به عنوان تخمگذار یا مرغ مادر تولید خواهند داشت.

تولید کننده: بخش بیولوژیکال، شرکت فاترو ایتالیا

MINTOMIX®

Thymol, Eucalyptol, Peppermint and Vitamin A
Inhalation, Oral Solution

مینتومیکس®

تیمول، اکالیپتول، نعنا فلفلی و ویتامین A
محلول خوراکی، استنشاقی

موارد مصرف:

مینتومیکس® یک ترکیب گیاهی است که از دستگاه تنفسی حمایت می کند. این مکمل جریان خون را در دستگاه تنفسی تقویت کرده و بازسازی آن را تسریع می نماید.
مینتومیکس® همچنین با تاثیر بر مخاط بینی، سینوس و نای و خواص رقیق کنندگی موکوس سبب پاکسازی دستگاه تنفس می شود.
مینتومیکس® در موارد زیر مصرف می شود:
۱- شرایط نامناسب محیطی همچون دمای بالا، حضور گرد و خاک بالا و تجمع بالای گاز آمونیاک و سولفید هیدروژن
۲- عفونت های دستگاه تنفسی

شماره انتشار بین المللی ISSN 1680-1350

سال بیست و چهارم - شماره ۲۵۵
فروردین ۱۴۰۲

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

منصور انصاری

mansoor.ansary1334@gmail.com

دبیر هیات تحریریه:

فرانک مسعودی

زیر نظر هیات تحریریه

مدیر داخلی، ویراستار:

فرانک مسعودی

faranak.masoudi@gmail.com

دبیر سازمان آگهی‌ها و خبرنگار:

حجت اله انصاری (جاری)

دبیر روابط بین‌الملل و خبرنگار:

دکتر مسعود انصاری

گروه خبرنگاران:

عبدالحسین باخدا، سیاوش انصاری

محدثه بیگزاده

سایت پشتیبان: پایگاه خبری کشاورزی آینده جهان

«کاج پرس»

www.kajpress.com

یا

www.keshavarziyandehjahan.ir

گرافیک:

زیبادریایی

◆ آنچه در این شماره می خوانید:

- ۲..... تثبیت موقعیت عشایر ایران... (سر مقاله)
- ۴..... مرغ، وزیر را بُرد!
- ۴..... «سیدمحمد آقامیری» را با حفظ سمت به عنوان سرپرست ...
- ۵..... در وضعیت کنونی اقتصاد کشور، چه بسا مرغ، ...
- ۶..... واکنش برخی از نمایندگان مجلس به رخدادهای...
- ۸..... سرگیجه و دلهره در وزارت جهاد کشاورزی
- ۹..... عشایر، گوهری درخشان بر سپهر ...
- ۱۷..... سیر تکوین و تکامل عشایر ...
- ۲۴..... استحاله تدریجی عشایر کوچنده در؛ ...
- ۳۰..... اندر حکایت دیدن کاه و ندیدن کوه
- ۳۱..... شناسنامه و فهرست انگلیسی

سر مقاله

این موضوع، حائز اهمیت بسیار است که به درکی واقعی از تاریخ عشایر ایران دست یابیم و به سیر تطور و تکامل یا فراز و نشیب آن پی ببریم؛ جامعه ای تاریخی که همزاد تمدن ایران زمین است و آداب و سنن و فرهنگ تاریخی خود را در شرایط دشوار کوچ و حتی مدرن شدن بسیاری...

ادامه در صفحه ۲

چاپ، لیتوگرافی و صحافی:
چاپ میران

تهران - خیابان سعدی شمالی، خیابان منوچهری، کوچه

ژاندارک، پلاک ۴

تلفن: ۳۳۹۰۵۲۷۷، ۳۳۱۱۲۲۳۴

فکس: ۳۳۹۵۳۴۰۴

نشانی دفتر مجله: تهران - میدان توحید، خیابان توحید،

خیابان نادر، پلاک ۳۷ (ساختمان مجله دامپروان)

تلفن: ۵۴ و ۵۳ و ۶۶۹۴۶۲۵۲ فکس: ۶۶۹۱۳۱۶۳

همراه (جاری): ۰۹۱۲۱۳۸۸۶۱۲ خط مستقیم: ۶۶۹۱۳۱۶۲

کدپستی: ۱۴۵۷۸۸۴۸۷۱

www.kajpress.ir & www.kajpress.com

www.keshavarziyandehjahan.ir

E-mail: faranak.masoudi@gmail.com

E-mail: mansoor.ansary1334@gmail.com

تثبیت موقعیت عشایر ایران، نیازمند تصویب قوانین و مقررات جدید

منصور انصاری

مشخص و با رهبری روسای قبایل حضور داشته و این حضور تا قبل از ارتش مدرن و سازمان یافته به صورت فرماندهی واحد و سلسله مراتبی، برجسته و انکار ناپذیر بوده است.

باید گفت بعد از جنگ های تجاوزگرانه روسیه با ایران که به رغم مبارزه دلیرانه فوج های عشایری و شجاعت رهبران طوایف و دلآوری های بی نظیر آنان به رهبری عباس میرزا با شکست مواجه شد و عباس میرزا در جمله معروف خود به مستشار فرانسوی گفت: «جنبی، چرا ما با وجود پایداری، شهامت ها و دلیری های بی نظیر فوج های عشایر شکست می خوریم؟»، بحث سازماندهی نظام ارتش و تجهیز آن به سلاح های مجهز و مدرن به میان آمد.

لذا عشایر، همواره با هویت های مشخص، حضور سرافرازانه در مرز و بوم ایران داشته اند و در کنار این نقش سیاسی هر کدام در قالب ایلات و طوایف، حکومت مرکزی را حمایت کرده اند.

به طور خلاصه و برای کسب این نتیجه که عشایر از یک موقعیت قابل اتکا برای حکومت ها برخوردار بوده اند، باید گفت؛ در تمام جنگ های ایران از عهد باستان تا دوره قاجار و قبل از ارتش نوین، عشایر در قالب فوج های قومی برای جنگیدن سازمان دهی شده اند، اما به موازات رشد مدرنیته در ایران در سال های پایانی دوره قاجار و استقرار حاکمیت رضا شاه، عشایر قبایل مختلف در شهرهای کوچک و بزرگ ساکن شدند و جمعیتشان مرتبا کاهش یافت تا آنجا که از رقم ۲۵ درصد از جمعیت کشور در سال ۱۳۰۰ شمسی به زیر ۳ درصد تنزل پیدا کرد. در حال حاضر نیز هر چند به گفته مدیرعامل اتحادیه سراسری دامداران متحرک، تدابیر خوبی برای حمایت از آنان انجام شده، اما این جمعیت به حدود یک میلیون و پانصد هزار نفر رسیده است.

همانگونه که گفتیم، عشایر همواره در فراز و نشیب های سیاسی حضور داشته و در هر دورانی از تاریخ ایران، یکی از ایلات که نیرومندتر از دیگران بوده در دربار و نزد شاهان نفوذ بیشتر یافته است.

این موضوع، حائز اهمیت بسیار است که به درکی واقعی از تاریخ عشایر ایران دست یابیم و به سیر تطور و تکامل یا فراز و نشیب آن پی ببریم؛ جامعه ای تاریخی که همزاد تمدن ایران زمین است و آداب و سنن و فرهنگ تاریخی خود را در شرایط دشوار کوچ و حتی مدرن شدن بسیاری از عرصه های زندگی شهری و روستایی همچنان در سطحی قابل توجه در تولید شیر و گوشت و فرآورده های لبنی حفظ کرده و توامان می کوشد در عرصه تولید صنایع دستی اصیل نیز میداندار باشد.

تاریخ زندگی و حیات عشایر برمی گردد به قرن های متمادی زندگی آنان از دوره باستان تاکنون. عشایر به عنوان یک نظام سیاسی، اقتصادی و اجتماعی همواره با فراز و فرودهای بسیار مواجه بوده ولی هویت و اصالت خود را حفظ کرده است. در بسیاری از سلسله های حکومتی، عشایر در قالب قبایل و طوایف به حکومت نزدیک شده و نقش تعیین کننده ای حتی در ایجاد سلسله های پادشاهی ایران زمین ایفا کرده اند به گونه ای که بررسی تاریخ سیاسی ایران بدون شناخت از این قبایل، ایلات و طوایف عشایری امکان پذیر نیست. عشایر با مفاهیم مختلف در قالب عشیره، قبیله، ایل، طایفه و به ویژه جمع آنها یعنی عشایر، قبایل، ایلات، طوایف، اویماقات و اولوسان در ادبیات ایران برجستگی زیادی داشته و دارد و نمی توان در مورد عشایر سخن گفت بی آنکه به نقش سرافرازانه آنان در جنگ های میهنی اشاره نکرد.

یعنی این پدیده اجتماعی به رغم اینکه در شهرها و کانون های سیاسی مستقر نبوده است ولی برای حفظ مرزهای کشور و اقتدار سرزمینی ایران و ثبات قصبات، روستاها و شهرها و جلوگیری از تهاجمات بیگانگان به صورت فوج های نظامی

مثلاً ایل بختیاری از دوره صفویه و افشار تا پهلوی، نفوذ پر رنگی در حکومت‌ها و دربار داشته که از دلایل قدرت و نفوذ آنان را می‌توان جنگاور بودن آنها برشمرد. به واقع، پشت قدرت و نفوذ این ایل، توانایی‌های نظامی وجود داشت.

بیان این نمونه تاریخی به این دلیل بود که دربابیم عشایر، ظرفیت‌های لازم برای ایفای نقش سیاسی را داشته و دارند و این موضوع وقتی اهمیت بیشتری می‌یابد که عشایر ایران در تمام اقوام اصلی کشور حضور دارند؛ اقوامی همچون کرد، فارس، ترک، ترکمن، عرب، بلوچ و براهویی که به ۷ زبان یا گویش ترکمنی، ترکی، فارسی، کردی، لری، عربی و بلوچی سخن می‌گویند. این ظرفیت هم اکنون در جهت حفظ مرزها و گسترش فرهنگ و وطن دوستی و تولید گوشت و صنایع دستی بروز و ظهور یافته است.

تمامی این اقوام به رغم دوری از مراکز شهری و عدم زندگی مستمر در شهرها به زبان فارسی سخن می‌گویند، یعنی نوعی وحدت ملی در چارچوب مرزهای جغرافیایی ایران در میان آنها برقرار است و این یک شاخص مهم برای هر دولتی است که از چنین جمعیتی کم توقع با نقش پر رنگ در اقتصاد کلان کشاورزی به ویژه دامپروری و تولید بهترین نوع گوشت حمایت کند و با تامین برخی از نیازهایشان، آنان را در صحنه اقتصاد کشاورزی کشور داشته باشد.

بدون تردید، سازمان امور عشایر که تنها نهاد دولتی برای رفع مشکلات و تنگنای عشایری است باید برنامه‌ای واضح و روشن در تثبیت موقعیت عشایر کوچ رو که قصد ادامه این نوع از زندگی و تولید را دارند ارائه دهد و در کنار تمام اقدامات کوتاه مدت برای بهبود زندگی عشایر، اگر نیاز است قوانین و مقرراتی برای صیانت از موجودیت آنها به مجلس ارائه دهد و به کمک رسانه‌ها نظر مجلس را برای تصویب این قوانین و رسانه‌ها جلب کند.

در نظام اقتصادی مدرن کنونی، تغییر رویکرد نسبت به زندگی عشایر در قالب قوانین حمایتی، به گونه‌ای که آنها را فقط جمعیتی برای کسب رای نمایندگی در مجلس به شمار نیاوریم اجتناب ناپذیر است.

شکی نیست که اتحادیه سراسری دامداران متحرک به عنوان قوی ترین تشکل غیر دولتی می‌تواند بازوی اجرایی سازمان امور عشایر برای یک راهبرد تعیین کننده در زندگی عشایر ایران باشد، گرچه واقعیت این است که این اتحادیه با شناخت همه جانبه از عشایر در جغرافیاهای متفاوت کشور توانسته است خود، نقش حمایتی سازنده داشته باشد.

مرغ، وزیر را برد!

کشاورزی آینده جهان - تحریریه

سه شنبه ۲۲ فروردین ۱۴:۳۶

روز یکشنبه ۲۰ فروردین، در نشست صمیمانه وزیر جهاد کشاورزی با مدیران مسئول مجلات تخصصی و پایگاه های خبری بخش کشاورزی مطالبی گفته شد که غالباً وزرا هنگام خداحافظی می گویند. گویا ساداتی نژاد می دانست که می رود و اشاره ای داشت به اجتناب ناپذیری افزایش قیمت کالاهای کشاورزی از جمله گوشت مرغ که مدت ها پس از عرضه آن زیر قیمت تمام شده برای مرغداران به دشواری خود را به قیمت مصوب ۶۳ هزار تومان رسانید.

افزایش هزینه ها از بهمن ماه گذشته تاکنون به گونه ای بود که حتی این قیمت به زیان مرغداران بود. در اقع دولت، ساداتی نژاد را در تنگنای شدید ارزی و اعتبارات ریالی قرار داد و مدام از کنار گود آگاهانه فریاد می زد «لنگش کن». اما این اتفاق نیفتاد و مرغ به ناگزیر طی ده روز گذشته به تدریج از مرز ۸۶ هزار تومان عبور کرد، موضوعی که به دشواری می شود باور کرد وزیر جدید می تواند آن را به قیمت مصوب باز گرداند.

باید واقعیت را گفت؛ برای آنکه در آینده می آید، خواه آقامیری باشد خواه کسی دیگر، در ساختار یک اقتصاد در هم ریخته و منزوی از اقتصاد جهانی و کمبود شدید ارزی و بن بست های دریافت منابع مالی حاصل از فروش نفت نمی تواند برای بهبود وضعیت کشاورزی به ویژه در عرصه دام و طیور که از نظر تامین مواد اولیه بیش از ۸۰ درصد وابسته به واردات است کاری از پیش ببرد.

زمینه برای رشد تولید و کاهش قیمت تمام شده را باید در سرچشمه یعنی اقتصاد کلان جستجو کرد. در شرایط کنونی کشور ما، نقش بهترین مدیریت های علمی و مشرف بر امور کشاورزی حداکثر ۲۰ درصد است، پس با این جایجایی نباید انتظار معجزه داشت

ضمن اینکه چنین اقدامات ناپهنگامی، مسلماً به زیان کشاورزان آن هم هنگام برداشت گندم و کلزا و سایر غلات خواهد بود.

به هر حال ساداتی نژاد تلاش خود را کرد و هر چه در توان داشت برای دست یابی به وضعیتی بهتر از آنچه هست به کار گرفت. بدون شک دولت از تجارب ساداتی نژاد در جاهای دیگر حتی در سمت های بالاتر استفاده می کند ولی این کشاورزان، دامداران و مرغداران هستند که زیان می بینند.

رئیس جمهور در حکمی

«سیدمحمد آقامیری» را با حفظ سمت به عنوان

سرپرست وزارت جهاد کشاورزی منصوب کرد

به گزارش کاج پرس به نقل از وزارت جهاد کشاورزی، در حکم سید ابراهیم ریسی خطاب به آقامیری آمده است: با توجه به استعفای جناب آقای دکتر سیدجواد ساداتی نژاد و به استناد اصل ۱۳۵ قانون اساسی و نظر به مراتب تعهد، شایستگی و سوابق اجرایی جناب عالی، به موجب این حکم با حفظ سمت به عنوان «سرپرست وزارت جهاد کشاورزی» منصوب می شوید.

رییس جمهور در این حکم تصریح کرد: امید است با اتکال به خداوند متعال و اهتمام به «عدالت محوری»، «روحیه انقلابی»، «مردم داری»، «پاکدستی و فسادستیزی»، «قانون مداری»، «مفاد عهدنامه مدیران دولت مردمی» و تعامل با هیات محترم وزیران در تحقق اهداف دولت و حل مشکلات کشور مجدانه بکوشید.

ریسی افزود: توفیقات روزافزون آن جناب را در انجام شایسته وظایف محوله، خدمت رسانی به مردم، تحقق آرمان های نظام اسلامی و به ویژه بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی از درگاه خداوند متعال مسالت می نمایم.

در وضعیت کنونی اقتصاد کشور،

چه بسا مرغ، اعضای دیگر کابینه را هم ببرد!

چهارشنبه ۲۳ فروردین ۱۴۰۲ ۱۷:۱۲

کشاورزی آینده جهان - منصور انصاری

با درج یادداشتی در «کشاورزی آینده جهان» با عنوان «مرغ، وزیر را بُردا»، بلافاصله بعد از برکناری دکتر ساداتی نژاد و اعلام سرپرستی آقامیری برای اداره وزارتخانه، دوستانی گرچه اندک چنین اظهار نظر کردند که ساده انگاشتن مخاطب است اگر علت این جابجایی را افزایش قیمت مرغ بدانیم و هیچ وزیری طی ۴۰ سال گذشته به این دلیل برکنار نشده است!

طبعاً این دوستان با کمی دقت و فرائز از آنچه در تیتراژ آمده است و البته با مطالعه متن درمی یابند که افزایش قیمت مرغ یک الگو و دریچه ای برای طرح بحث اصلی یعنی ناتوانی در اداره اقتصاد کلان کشور و به تبع آن اقتصاد کشاورزی است که طی سالیان اخیر به شدت سیاسی شده و فرائز از آن به کانون جولان سیاسی کاران در همه نهادها از جمله مجلس تبدیل شده است.

اگر دوستانی که چنین اظهارنظرهایی را در سایت های مجازی مطرح می کنند، متن یادداشت را مطالعه می کردند و یا شناخت بیشتری از مقالات تحلیلی و ساختاری مندرج در پایگاه کشاورزی آینده جهان داشتند متوجه می شدند آنچه در متن یادداشت کوتاه آمده است طی چند سال گذشته به صورت مبانی نظری در مورد وضعیت کشاورزی و جایگاه اقتصاد سیاسی آن در اقتصاد کلان کشور و در مصادیق متعدد سیاست گذاری و برنامه ریزی این وزارتخانه و مسائل و مشکلات کشاورزان و مردم مطرح شده و سیاست ها و برنامه ها مورد نقد قرار گرفته است.

متن این یادداشت هم به همین مبانی نظری اشاره دارد. آنجا که می نویسد: «باید واقعیت را گفت، آنکه در آینده می آید خواه آقامیری باشد خواه کسی دیگر، در ساختار یک اقتصاد در هم ریخته و منزوی از اقتصاد جهانی و کمبود شدید ارزی و بن بست های دریافت منابع مالی حاصل از فروش نفت و گاز نمی تواند برای بهبود وضعیت کشاورزی به ویژه در عرصه دام و طیور که از نظر تامین مواد اولیه بیش از ۸۰ درصد وابسته به واردات است کاری از پیش ببرد.»

طبعاً کسانی که فقط تیتراژ خوان هستند و به خود زحمت خواندن متن را نمی دهند، قضاوت های سطحی و کم مایه می کنند. به عبارتی، افزایش قیمت مرغ و تاثیر آن بر جابجایی وزیر یک تکانه است.

این تکانه افزایش قیمت مرغ با توجه به شرایط اقتصادی کشور تا آنجا معنی دارد که می تواند حتی رئیس جمهور را نیز با خود ببرد چه برسد به وزیر، ولی دولت برای اینکه وجه نابسامانی و درهم ریختگی خود خواسته اقتصاد کشور را پنهان سازد چنین جلوه می دهد که مثلاً این وزیر بی کفایت و ندانم کار است و اگر برود و شخص با کفایت دیگری بیاید وضعیت بازرگانی محصولات کشاورزی و تنظیم بازار آنها بهبود می یابد و با افزایش قیمتی در مواد غذایی مواجه نخواهیم بود و همه چیز به خوبی و خوشی تمام می شود.

واکنش برخی از نمایندگان مجلس به رخداد های اخیر در وزارت جهاد کشاورزی

اهرم های قدرت در درون وزارتخانه به قدری قوی هستند که حتی خود ریسی
جمهور نیز توانایی مقابله با آنها را ندارد

**عباس جهانگیرزاده نایب رییس کمیسیون کشاورزی با اشاره به استعفای وزیر گفت:
مجلس ریشه مشکلات وزارت جهاد کشاورزی را وجود اهرم های قدرت در درون وزارتخانه
می داند.**

به گزارش کشاورزی آینده جهان (کاج پرس)، عباس جهانگیرزاده، نایب رییس کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی در خصوص استعفای وزیر جهاد کشاورزی گفت: در نظام جمهوری اسلامی ایران، خدمت به مردم برای مدیران کشور یک فرصت انقلابی و محدود برای مجاهدت در مسیر شکوفایی آرمان های انقلاب اسلامی و خدمت به خلق الله است. مدیرانی که چنین رویکردی در دوران مسئولیت دارند، خوشبختانه در مدیریت کشور کم نیستند و فرقی نمی کند در هر مسئولیتی که باشند، همیشه سربلند و ماندگار بوده اند، آقای ساداتی نژاد از جنس همین مدیران سختکوش و شایسته کشور هستند.

نماینده مردم پارس آباد، بيله سوار و اصلاندوز در مجلس شورای اسلامی در گفتگو با خبرنگاری خانه ملت عنوان کرد: متأسفانه یکی از ضعف های دولت آقای رئیسی، استعفای همین وزیر جهاد کشاورزی بود و استعفای این وزیر آنهم در این برهه زمانی، بیشتر از اینکه جنبه فنی داشته باشد جنبه سیاسی و غیرفنی داشت. زیرا با وجود تمام مشکلات، از نگاه ما یکی از موفق ترین وزارتخانه ها، وزارت جهاد کشاورزی بود که روند روبه جلو و مثبتی داشت.

وی تأکید کرد: وزیر جهاد کشاورزی قبل از این، ریاست کمیسیون کشاورزی مجلس را برعهده داشت. تفکرات اصلاحی و نگاه جامع الاطرف و عمیق ایشان به مشکلات کشاورزی کشور در فرجه های زمانی کوتاه مدت و بلندمدت، همه مجلسی ها و دولتی ها رو متقاعد کرده بود که مدیریت ایشان در راس وزارتخانه می تواند راهگشا باشد. ایشان در خود دولت نیز بلافاصله گام های اساسی در سازمان بخشی و انسجام درونی وزارتخانه و اجرای برنامه های مدون و تعریف شده داشتند که مورد رصد و تایید نمایندگان مردم بود، لکن اهرم های قدرت در درون وزارتخانه بقدری قوی هستند که حتی خود رییس جمهور نیز توانایی مقابله با آنها را ندارد. ریشه بسیاری از مشکلات این وزارتخانه، وجود همین اهرم های قدرت در بدنه وزارت جهاد کشاورزی هست.

نایب رییس کمیسیون کشاورزی مجلس خاطر نشان کرد: برای آقای ساداتی نژاد آرزوی موفقیت دارم. ایشان نمونه یک مدیر شایسته و انقلابی و ارزشی هستند و قطعاً در هر حوزه ای که مسئولیت داشته باشند، می توانند در کمترین زمان بیشترین تأثیر را داشته باشند.

انتقاد اعضای کمیسیون کشاورزی از نشدن نشدن قیمت خرید تضمینی گندم

سرپرست وزارت جهاد کشاورزی قول کنترل گوشت و مرغ را داد

سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس با اشاره به حضور سرپرست وزارت جهاد کشاورزی در نشست امروز این کمیسیون (۲۸ فروردین)، از انتقاد اعضای کمیسیون کشاورزی نسبت به تعیین نشدن نرخ خرید تضمینی گندم در این جلسه خبر داد.

به گزارش کشاورزی آینده جهان (کاج پرس)، ذبیح الله اعظمی ساردوئی در تشریح نشست روز دوشنبه ۲۸ فروردین ماه کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست، عنوان کرد: دو موضوع در دستور کار امروز کمیسیون قرار داشت که در بخش اول آن، آقامیری سرپرست وزارت جهاد کشاورزی به همراه معاونان این وزارتخانه حضور داشتند که نمایندگان عضو و رئیس کمیسیون نقطه نظرات خود را بیان کردند.

نماینده مردم جیرفت و عنبر آباد در مجلس شورای اسلامی در گفتگو با خبرگزاری خانه ملت افزود: در نشست امروز، در خصوص مسائل اصلی کشاورزی کشور بحث و بررسی شد که از جمله این موارد؛ علت تعیین نشدن قیمت خرید تضمینی گندم و عدم تشکیل جلسه در این خصوص بود.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه برداشت گندم در جنوب شرق کشور و مناطق گرمسیر آغاز شده، وجود قاچاقچیان در مرزهای شرقی و غربی کشور می تواند فاجعه ایجاد کند و از طرف دیگر دولت مجبور می شود برای خرید گندم با قیمت مناسب، اقدام به واردات با قیمت بالاتر کند.

اعظمی یادآور شد: یکی دیگر از مباحث مطرح شده صادرات سایر محصولات کشاورزی و نبود وجود آمار دقیق بود که در این رابطه نیز نقطه نظرانی مطرح شد.

وی اضافه کرد: در ادامه سرپرست وزارت جهاد از تجربه مدیریتی خود در سازمان دامپزشکی گفت و قول کنترل گوشت و مرغ را داد تا با برنامه ریزی دقیق میزان گوشت و مرغ و همچنین تخم مرغ با توازن در تولید مدیریت شود.

سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس تصریح کرد: در بخش دوم نشست امروز نیز طرح تشکیل سازمان روستایی و عشایری با حضور مسئولان وزارت راه و شهرسازی، وزارت کشور، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان بودجه و سایر مسئولان ذی ربط بررسی شد که با توجه به ایرادات فراوان این طرح، مقرر شد در جلسات بعدی این موضوع با کار کارشناسی بیشتر دنبال شود.

یادداشت روزه:

سرگیجه و دلهره در وزارت جهاد کشاورزی

کشاورزی آینده جهان - ۱۴۰۲/۰۱/۲۸

با جابجائی نابهنگام دکتر ساداتی نژاد که با کمک معاونان خود در تلاشی شبانه روزی می کوشید که با افزایش قیمت های فرآورده های دامی و محصولات باغی و صیفی و سبزی به ویژه اقلام پرمصرف مانند پیاز و سیب زمینی مقابله کند، به دلایلی که هنوز برای همگان آشکار نیست و از سوی دولت هم هیچ توضیحی در مورد این برکناری مطرح نشده است، غیر از ربط دادن این موضوع به افزایش جهانی اقلام اساسی زراعت ناشی از جنگ روسیه با اوکراین که بسیار بی ربط بود؛ نوعی دلهره و نگرانی در تشکیلات وزارتخانه از یک سو و در میان کشاورزان و رسانه های تخصصی بخش کشاورزی از سوی دیگر به وجود آمده است.

بسیاری مخالف این جابجایی در فصل برداشت گندم و سایر اقلام تولیدی هستند و تعدادی دیگر این جابجایی را مثبت ارزیابی می کنند، مخالفان جابجایی موضوع ناتوانی ها و عدم تحقق بعضی برنامه ها را ناشی از شرایط اقتصادی سیاسی کشور و اجتناب ناپذیری های حاصل از وضعیت تحریم ها، تنگناهای ارزی و ریالی می دانند و کمترین اشکال را به مدیریت ساداتی نژاد می گیرند.

موافقان برکناری ساداتی نژاد اما فاصله گرفتن وزیر سابق از تولید و چسبیدن بیش از حد به تنظیم بازار را دلیل موافقت خود برای برکناری وزیر برمی شمارند. کمتر کسی می پرسد یا فکر می کند که بعدش چه خواهد شد!؟

در واقع نه موافقان برکناری ساداتی نژاد و نه مخالفان نمی توانند ارزیابی کنند چه خواهد شد، شاید به همین دلیل سرپرست جدید، دکتر آقامیری گفته است همان برنامه های قبلی را دنبال می کنیم، ولی شواهد و قرائن و جابجایی ها و انتصابات یک هفته گذشته بخوبی آشکار می کند که وزارتخانه حسب توصیه های دولت تا قبل از تشکیل وزارت بازرگانی و یا تشکیلاتی شبیه آن با شیئی تند به سمت تنظیم بازار به هر شکل و هر قیمتی، حتی واردات گسترده خواهد رفت و اتکا به تولید داخل در سایه غم انگیزی قرار خواهد گرفت.

بلا تکلیفی و این وضعیت موجب دلهره در میان کارشناسان تولید اعم از معاونان، مدیران کل، کارشناسان و همچنین سرمایه گذاران بخش خصوصی شده است.

این دوگانگی و انتصابات جدید که ادامه دارد علاوه بر دلهره که می تواند در هر جابجایی حتی اثاث کشی منزل طبیعی و قابل تحمل باشد؛ نوعی سردرگمی، بی آندگی، اضطراب و سرگیجه در عرصه کشاورزی مملکت به وجود آورده است که حتما سرپرست جدید، یعنی دکتر آقامیری باید آن را جدی بگیرد و برای حل آن فضا را آرام و همگان را امیدوار کند که تولید پایه و اساس ماندگار در کشاورزی کشور است و تغییر در فعالیت های بازرگانی و اصلاح روش های قبلی با حفظ پایه تولید و تقویت آن خواهد بود.

لذا شروع کار سرپرست جدید با پایه قراردادن تولید خواهد بود آن هم تعیین اقلام نهاده های قبل از تولید شیر، گوشت قرمز، گوشت مرغ و تخم مرغ و تغییر قیمت نهایی آنها متناسب با شرایط تورمی در سال ۱۴۰۲ همچنین قاطعیت در اعلام قیمت گندم، کلزا و بعضی از اقلام غلات و به طور کلی قیمت های تضمینی است.

البته تجدیدنظر در قیمت مصوب ۶۳ هزار تومانی گوشت مرغ و قیمت سایر کالاهای اساسی مانند تخم مرغ، شیر و لبنیات و گوشت قرمز الزامی است زیرا قیمت های سال گذشته با وضعیت کنونی بازار این کالاها همخوانی ندارد و سرکوب قیمت این کالاها برای کشور و حتی مصرف کنندگان در دراز مدت و کمتر از ۶ ماه زیان بخش است.

از سوی دیگر باید گفت؛ حمایت از دهک های پهنجگانه ای که قدرت خرید ندارند الزاما باید به طریق دیگر صورت گیرد. سرپرست جدید که امکان وزیر شدنش مطرح است باید در همین روزها وزارتخانه را از دوگانگی و سرگیجه توأم با دلهره نجات دهد.

عشایر؛

گوهری درخشان بر سپهر اقتصاد کلان کشاورزی کشور

جامعه عشایری؛ یاران کم توقع امنیت غذایی، حافظان مرزهای کشور و پیشخوان فرهنگ اصیل ایرانی را پاس بداریم

گفتار نخست

عشایر از قرون متمادی گذشته یکی از بخش های عمده اجتماعی، اقتصادی و حتی از راهبردهای سیاسی کشور به شمار می رفته اند که نقشی مثبت و سازنده در تولید فراورده های دامی، صنایع دستی ممتاز، حفظ سنت ها و فرهنگ اصیل ایرانی و امنیت مرز های کشور داشته اند، اما متاسفانه بعضاً در دولت های مختلف آنگونه که شایسته و بایسته باشد دیده نشده اند.

عشایر همواره کوشندگان خستگی ناپذیر عرصه تولید بوده اند و علیرغم شرایط سخت خشکسالی و ناملایمات، نقش تعیین کننده ای در تولیدات کشور ایفا کرده و به یاری دولت ها آمده اند که اهم این تولیدات (گوشت قرمز، صنایع دستی، محصولات باغی و زراعی، لبنیات، پشم) می باشد.

این شماره مجله صنایع زیرساخت های کشاورزی (دام، طیور و صنایع غذایی) دامپروان سابق را به عشایر اختصاص داده و گفتگویی اختصاصی با دکتر فضل خرم مدیرعامل اتحادیه سراسری تعاونی های عشایر دامداران متحرک انجام داده ایم که از نظر شما خوانندگان گرامی می گذرد.

دکتر خرم، با درکی همه جانبه، عمیق و عینی از وضعیت عشایر کشور، راهکارهایی برای بهبود وضعیت زندگی، تولید و معاش آنان دارد که برخاسته از متن فعالیت های این جامعه کوشنده است.

ایشان تلاش دارد در راهبردی جدید، عرصه های متنوعی برای بهبود وضعیت اقتصادی عشایر با در نظر گرفتن سیاست های سازمان امور عشایر را دنبال و مدیریت کند.

با امید به اینکه این گفتگو موجب شود جامعه عشایری بیش از پیش دیده و توجه دست اندرکاران به موضوع عشایر جلب گردد.

جایگاه عشایر در نظام اقتصادی کشور

در ابتدا خبرنگار ما از دکتر فضل خرم مدیرعامل اتحادیه سراسری تعاونی های عشایری می پرسد: جایگاه عشایر را در نظام اقتصادی کشور چگونه

ارزیابی می کنید و چه تعداد عشایر و تعاونی های مربوطه در کشور وجود دارد و عشایر در کدام مناطق کشور مستقر هستند؟

ایشان، ضمن مغتنم شمردن فرصت این مصاحبه که در روزهای پایانی سال ۱۴۰۱ و در آستانه بهار صورت می گرفت به خبرنگار ما گفت: جامعه عشایری با جمعیتی بالغ بر یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر یا به تعبیری چیزی حدود ۳۷۹ هزار خانوار در ۳۱ استان بعنوان اعضای شبکه تعاونی های عشایری کشور مستقر هستند.

وی در ادامه، میزان دامی که در اختیار عشایر است را ۴۷ درصد دام سبک کشور برشمرد و گفت: عشایر حدود ۲۲۱ هزار تن ظرفیت تولید گوشت قرمز را دارند و بر اساس بررسی های اخیر که سال گذشته انجام شده (۱۴۰۰) این میزان ۱۹۵ هزار تن بوده است که علیرغم همه مشکلات و سختی هایی که وجود داشته، جامعه عشایری این تولیدات را کماکان ادامه داده اند.

۳۵ درصد ارزش تولید صنایع دستی کشور متعلق به عشایر است

دکتر فضل خرم در بحث صنایع دستی عشایری نیز گفت: اکثر خانوارهای عشایری در بخش تولید صنایع دستی فعالیت دارند و از این منظر برای مصرف خانواده، مصرف داخل کشور و بعضاً صادرات، تولیداتی ارائه می دهند که بیش از ۳۵ درصد ارزش تولیدات صنایع دستی کشور را در اختیار دارند.

خرم همچنین راجع به میزان تولید پشم از سوی جامعه عشایری کشور گفت: جامعه عشایری حدود ۲۵ درصد پشم تولیدی کشور را بر عهده دارند و بیش از ۱۷ هزار تن پشم تولید می کنند.

به طور کلی با احتساب ارزش تولیدات جامعه عشایری که معادل ۸۵۸ هزار میلیارد ریال برآورد شده است حدود ۱,۱۳ درصد از تولیدات ناخالص داخلی کشور را به خود اختصاص داده است و در مقایسه با سهم تولیدات بخش کشاورزی در تولید ناخالص داخلی کشور به نظر می رسد جامعه عشایری علیرغم دسترسی محدود آن به منابع تولید سهم ارزشمندی را از تولیدات بخش کشاورزی که اهم آن گوشت قرمز

می باشد بر عهده دارد که سهم ۴,۱ درصد از تولید بخش کشاورزی خود مبین همین سهم می باشد در حالی که کل سهم تولیدات بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی کشور حدود ۱۳ درصد می باشد.

عشایر، چشم‌بینا برای حفظ امنیت مرزها

مدیرعامل اتحادیه سراسری تعاونی‌های عشایری تاکید کرد: آنچه در مورد جامعه عشایری بیش از هر چیز دیگری گفتنی است، نقش آنان در حفظ امنیت مرزهای کشور است که با حضور در خط مقدم مرزبانی در اقصی نقاط کشور به مثابه چشم‌بینا و هشیار جامعه از نقاط ژئوپولیتیک حفاظت و از این منظر به پایداری امنیت جامعه یاری می‌رسانند.

دکتر خرم در ادامه به موضوع تاثیر جامعه عشایری در فرهنگ جامعه اشاره کرد و افزود: در شرایطی که موضوع فرهنگ در جهان، تمامی مباحث دیگر را تحت شعاع قرار می‌دهد، عشایر کشورمان با حفظ فرهنگ اصیل و سنن و آداب و رسوم تاریخی ایرانی توانسته‌اند به ارتقای فرهنگی جامعه کمک کنند و هر جا که حضور یا تصاویری از این عزیزان و یا فرایندهای زندگی آنان انتشار می‌یابد، با استقبال بسیار خوبی از سوی جامعه روبرو می‌شود.

خرم در ادامه بحث خود از موضوعی حائز اهمیت سخن به میان آورد و گفت، هر چند عشایر سهم

بالایی در تولید ناخالص داخلی بر عهده دارند اما کمترین هزینه‌ها را بر جامعه تحمیل می‌کنند.

وی در ادامه افزود: همانطور که استحضار دارید سهم جامعه عشایری از مصرف انرژی بسیار کمتر از سهم سایر جوامع بویژه جامعه شهری است و همچنین تنوع غذایی آنها بسیار محدود بوده و اساساً متکی به تولیدات و سنت‌های خودشان است که از این منظر کمترین فشار بر اقتصاد یارانه‌ای دولت وارد شده و این موضوعی بسیار ارزشمند است.

خشکسالی و تطبیق فعالیت‌های تولیدی با تغییر نرخ ارز، چالش‌های عمده عشایر

خبرنگار ما می‌پرسد: چالش‌ها و دستاوردهای شما در سال ۱۴۰۱ چه بود؟

- سال ۱۴۰۱، نه تنها برای جامعه عشایری، بلکه برای همه تولیدکنندگان دامی و کشاورزی، از چند منظر، سالی بسیار سخت بود؛ اول تداوم خشکسالی که موجب شد میزان تولیدی که مد نظر بود تحقق پیدا نکند و در نتیجه هزینه‌ها افزایش یابد. دوم اینکه وقتی دولت تصمیم گرفت آزادسازی نرخ ارز ترجیحی را اعمال کند که البته بسیار هم فکر درست و به موقعی بود، اما چون آثار آن کنترل نشد، قیمت تمام شده تولید افزایش چشمگیری یافت در حالیکه بازار مصرف یا تقاضا برای محصولات تولیدی نه تنها افزایش پیدا نکرد بلکه به دلیل کاهش توان اقتصادی جامعه تا حدودی هم کاهش یافت.

گوشت قرمز و زبان عشایر در مقاطعی از سال ۱۴۰۱

وی خاطر نشان ساخت: این امر موجب شد که جامعه عشایری در تنگنا قرار بگیرد و به طور متوسط به ویژه در ایامی از سال، به ازای هر کیلو دام زنده تولیدی چیزی حدود

۳۰ تا ۳۵ هزار تومان ضرر کند.

دکتر خرم افزود: در مقطع زمانی تقریباً آبان ماه (۱۴۰۱) و بعد از آن، به دلیل سیاست دولت در خصوص صدور مجوز صادرات دام، یک افزایش قیمت نسبی ایجاد شد که هرچند بیشتر ناشی از جو روانی حاصل از این تصمیم بود اما دلیل اصلی آن به رکود پنج ساله قیمت گوشت قرمز برمی گردد که قیمت جدید به هر حال توانست تا حدودی بخش ناچیزی از زیان عشایری که هنوز دام برای عرضه داشتند را جبران کند و عشایری که امکان نگهداری دام را نداشتند با زیان عمده ای مواجه شدند.

ایشان با تحلیل اقتصادی وضع موجود و پیش بینی وضع مطلوب در آینده گفت: به اعتقاد ما اگر این قیمت تداوم پیدا کند و روند ثابتی داشته باشد که عشایر مطمئن شوند می توانند بر اساس قیمت بازار، قیمت تمام شده را تنظیم کنند، آثار خوب تولیدی در جامعه بر جای خواهد گذاشت و نه تنها برای عشایر، بلکه برای همه تولیدکنندگان جامعه، به ویژه تولیدکنندگان دامی که با موجود زنده سر و کار دارند کارساز و نتیجه بخش خواهد بود.

دکتر خرم مدیرعامل اتحادیه سراسری تعاونی های عشایری در ادامه بحث خود به موضوع جنگ روسیه و اوکراین پرداخت و یادآور شد: این جنگ شرایط سختی را به همه جای دنیا و از جمله اقتصاد ما تحمیل کرد. وی در توضیح بیشتر افزود: این جنگ موجب گرانی قیمت نهاده ها شد و در نتیجه آن، مجموعه فعالیت های ما نیز تحت تاثیر این شرایط قرار گرفت. البته باید گفت که در کلان قضیه با تدبیر و سیاست های خوب وزارت جهاد کشاورزی و سازمان امور عشایر ایران، زمینه ای فراهم شد که در سایر بخش ها مثل یارانه حمل آرد و سوخت و همچنین کمک به سرمایه صندوق عشایری اقدامات خوبی صورت گیرد.

اعتبارات تخصیصی به عشایر در سال ۱۴۰۱

مدیرعامل اتحادیه سراسری تعاونی های عشایری، در پاسخ به خبرنگار ما که پرسید «آیا این اعتبار از سوی بانک کشاورزی تخصیص پیدا کرده یا خیر؟»، گفت: بانک کشاورزی طی ۳ سال گذشته با شبکه تعاونی های عشایری در سطح مطلوبی فعالیت داشته تا آنجا که در هیچ بانکی سابقه ندارد که قبل از تسویه بدهی، آزاد سازی وثیقه معادل تسویه حساب انجام گرفته صورت گیرد، اما بانک کشاورزی این کار را در سال ۱۴۰۱ برای اتحادیه مرکزی انجام داد. خرم در توضیح بیشتر افزود: اعتبار تخصیص یافته که حرف آن را زدیم، از سوی دولت و با عاملیت بانک کشاورزی بود که بانک هم همکاری موثری در این زمینه با صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی عشایری داشت.

خرم ادامه داد: این کمک ها موجب گردید تا شبکه تعاونی های عشایری بتواند کاستی ها و نیازهایی که طی سال های پیش حاصل شده بود را تا حدی ولو ناچیز جبران کند.

- پرسیدیم: آیا این کمک ها نقدی بود؟

- خرم گفت: به صورت یارانه برای آرد و سوخت بود. دولت با این درک درست که هزینه حمل آرد و سوخت برای عشایر بالاست، ۵۰ میلیارد تومان یارانه اختصاص داد که از طریق شبکه تعاونی های عشایری با قیمت مناسب به دست عشایر برسد و همچنین، ۵۰ میلیارد تومان هم

برای افزایش سرمایه صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی تخصیص پیدا کرد.

دکتر خرم در توضیح بیشتر گفت: در حقیقت، ۱۵۰ میلیارد تومان مصوب شده که ۵۰ میلیارد آن تخصیص پیدا کرده ولی ۱۰۰ میلیارد تومان بقیه تاکنون تخصیص نیافته است.

وی تاکید کرد که این رقم‌ها امیدوار کننده است و موجب شده سرمایه صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی عشایری در حال حاضر به رقم ۱۷۰ میلیارد تومان افزایش پیدا کند، در واقع خود مردم هم رغبت یافتند و معادل همین رقم را آوردند که کمک خیلی خوبی است.

اقدامات ویژه برای بهبود زندگی و معیشت عشایر

از مدیرعامل اتحادیه سراسری تعاونی‌های عشایری، با این توضیح که اینهایی که اشاره کردید در واقع چالش‌ها و مشکلات شما بودند که با اقدامات حمایتی دولت سیزدهم در قالب وام و یارانه تا حدی مرتفع و رونقی در کسب و کار عشایر به وجود آورده است، از سویی با مکانیزم توزیع عدالت محور و نقش مردمی شبکه تعاونی‌ها، عدالت در این بخش بیش از سایر بخش‌ها ملاحظه و اعمال شده است، پرسیدیم: علاوه بر آمار تولید گوشت، پشم، صنایع دستی و ... که در مطلع بحث برشمردید، آیا اقدامات ویژه‌ای نیز داشته‌اید؟

- خرم گفت: کار ویژه سال گذشته که البته سال قبل از آن هم به نوعی صورت گرفته بود ولی امسال ویژه‌تر انجام شد، تفاهماتی بود که با سازمان میادین داشتیم تا در عید قربان، گوشت دام زنده عشایر در اکثر غرفه‌هایی که در تهران و استان‌ها وجود داشت عرضه شده و در اختیار جامعه شهری قرار گرفت. این عرضه کمکی بود به جامعه عشایر که جا دارد اینجا از آقای دکتر فصاحت مدیرعامل محترم سازمان میادین میوه و تره بار تشکر کنم.

خرم افزود: شرکت پشتیبانی امور دام نیز با توجه به مصوباتی که انجام شده بود، در آن شرایط خاص حدود ۵۷ هزار راس دام از عشایر خریداری کردند که باز هم هر چند ناچیز، اما اثر خوبی داشت. خود اتحادیه مرکزی و اتحادیه استان‌ها هم از میادین دامی که در اختیارشان قرار گرفت دام زنده را به صورت مستقیم به بازار عرضه کردند.

کمک موثر عشایر به دولت در عرضه گوشت قرمز

دکتر خرم در عین حال به اقدامات موثر اتحادیه برای کمک به دولت در تنظیم بازار اشاره کرد و گفت: در این راستا با شرکت‌هایی تفاهم کردیم که به صورت زنجیره‌ای در زمانی که گوشت گران شده بود دام خریداری، کشتار و با قیمت ۲۴۰ هزار تومان به بازار عرضه کنیم،

که هر چند میزان آن زیاد نبود اما آثار روانی خوبی بر جای گذاشت و نشان داد که تولیدکننده هم به فکر مصرف‌کننده هست و با او تعامل دارد تا فردا روزی، مصرف‌کننده هم به فکر تولیدکننده باشد و به داد او برسد. حتی در مجمع عمومی اتحادیه مصوب شد که میزانی زیان نیز پیش بینی شود تا جامعه از آن استفاده کند و البته این اقدامات خوب به استحضار مسئولان هم رسید.

اقدامات ویژه ایجاد میز صنایع دستی، گیاهان دارویی و گردشگری

مدیرعامل اتحادیه سراسری تعاونی‌های عشایری، در پاسخ به بخشی دیگر از پرسش ما در باره اقدامات ویژه و دستاوردهای اتحادیه افزود: از مهرماه ۱۴۰۱ به این باور و نتیجه رسیدیم که دیگر

نمی‌توان صرفاً به اتکای دام، زندگی عشایر را تامین کرد، لذا با سیاست‌های خوبی که سازمان امور عشایر نیز تدوین کرد، در صدد برآمدیم میزهای صنایع دستی، گردشگری، گیاهان دارویی و زنجیره تولید گوشت قرمز را ایجاد کنیم که خوشبختانه این میزها تشکیل و اطلاعات استان‌ها، سرخوشه‌ها و خوشه‌ها نیز ایجاد

شده است.

گسترش فراوری پشم و کشت گیاهان دارویی برای کمک به معاش عشایر

در راستای همین بحث برای ایجاد بستری که معاش عشایر صرفاً مبتنی بر دامداری نباشد، در نظر داریم در سال پیش رو (۱۴۰۲) شبکه را برای فراوری پشم فعال کنیم و همچنین در بحث گیاهان دارویی، مثلاً در استان خوزستان حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ هکتار کشت انجام گرفته که عشایر باید آنجا را ببینند تا از این طریق ترویج صورت گیرد.

فروشگاه های صنایع دستی عشایر در تهران و گسترش صادرات این صنایع

در مورد صنایع دستی نیز الان به دنبال این هستیم که یک تعدادی فروشگاه در سطح شهر تهران دایر کنیم و بعد در مراکز استان ها گسترش دهیم. باب صادرات را هم با کشورهای باز کرده ایم که تفاهمنامه ونزوئلا جزیبی از آن است و با مکزیک نیز در خرداد ماه مذاکراتی خواهیم داشت.

خرم در ادامه ضمن تاکید بر این تنوع بخشی به فعالیت ها و تحولات انجام شده و در دست انجام برای تامین بهتر معاش جامعه عشایر، به همکاری خوب دولت اعم از سازمان امور عشایر و وزارت جهاد کشاورزی برای اجرایی شدن تخصیص این اعتبارات اشاره کرد و گفت: اعتبارات خیلی خوبی در بند ب تبصره ۱۶، بند الف تبصره ۱۸ و بند ب تبصره ۵۲ قانون الحاق دیده شده که می تواند هم به اشتغال و هم به توسعه فعالیت های زنجیره تولید بینجامد.

وی

افزود: اینها

جزو اولویت های کاری ما

برای سال های آتی هستند که از ۱۴۰۲ به صورت عملیاتی پی گرفته می شوند.

تنوع بخشی به فعالیت عشایر در جهت ارتقاء درآمد خانوار عشایر تا ۱۵۰ میلیون تومان سالانه در طول یک بر نامه

وی تاکید کرد که مثلاً اگر در سال های گذشته متوسط درآمد خانوار عشایر سالانه ۸۰-۶۵ میلیون تومان بوده است، در سال گذشته به این جهت که هزینه های تمام شده تولید بالا بود این رقم بسیار کاهش پیدا کرد و در واقع عشایر از سرمایه خود تامین معاش نمودند، یعنی دام را فروختند و هزینه کردند. حالا ما بر آن هستیم که به یاری خداوند این رقم را سال به سال افزایش دهیم و با تنوع بخشی به فعالیت های عشایری و استقبال آنها از اجرای این فعالیتها این درآمد را حداقل برای بخشی از جامعه به ۱۲۰-۱۵۰ میلیون تومان افزایش یابد.

تولید عسل ارگانیک توسط عشایر در راهبرد جدید

به دکتر خرم گفتیم:

در واقع شما یک راهبرد

تعریف و به طرق آن

هم اشاره کردید،

ایشان تایید

کرد و در

توضیح بیشتر گفت: اگر امروز جامعه عشایر کوچنده بیاید و در کنار کار معمول همیشگی خود، چند تا کندوی زنبور عسل و تعدادی مرغ بومی هم داشته باشد، بر درآمدش افزوده و هزینه ای هم برایش ندارد زیرا طبیعت ذاتی کوچ و زنبور عسل یکی است، ضمن اینکه چنین تولیدی، ارگانیک هم محسوب می شود چون در مراتع پرورش می یابد و مراتع هم سرشار از گیاهان و گل های دارویی و وحشی هستند و از طرفی سمپاشی هم نمی شوند، لذا عاری از سموم و به نوعی ارگانیک به شمار می روند.

همچنین گوشتی که عشایر تولید می کنند از نظر طعم و کیفیت، خیلی با گوشت های تولید شده در پروار بندی ها متفاوت است.

ظرفیت های بالقوه عشایر برای توسعه

دکتر خرم در ادامه این بحث افزود: ۲۴۶ اتحادیه و شرکت تعاونی عشایری در کشور در همه استان ها با مبلغ ۳۷۹ میلیارد تومان سرمایه اسمی، حدود ۲۰۰۰ میلیارد تومان سرمایه واقعی، حدود ۸۰۶ فروشگاه ثابت و سیار و ۳۹۹ انبار، ۴۷ کارخانه و کارگاه خوراک دام، ۱۲۰ میدان دام و ۵۴۰ جایگاه توزیع سوخت و وظیفه خدمت رسانی به جامعه مخاطب را بر عهده دارند.

دکتر خرم، جمعیت عضو شبکه تعاونی ها را ۳۷۹ هزار خانوار برشمرد و گفت: متوسط هر خانواده عشایری ۴ نفر است که قبلا این میزان ۵ نفر بود چون هر خانواده، ۶-۷ عضو داشت اما اخیرا این تعداد کاهش یافته و حتی در حال حاضر ۲۶ هزار خانواده تک نفره در جامعه عشایر کشور حضور دارند.

خدمات گسترده شبکه تعاونی ها به عشایر

خرم افزود: این شبکه سالانه حدود ۱۸۰ هزار تن آرد، ۸۰۰ هزار تن نهاده دامی، ۷ میلیون و ۲۰۰ هزار متر مکعب آب شرب برای مصرف انسان و دام، ۵۸ میلیون لیتر نفت و گازوئیل و ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار کپسول گاز در میان عشایر توزیع می کند و همچنین، خدماتی مانند ایجاد میادین دام و تولیدات کارخانه ای، خرید داخلی نهاده ها و عرضه محصولات تولیدی عشایر به جامعه هدف مثل پشم، صنایع دستی و گوشت را انجام می دهد.

- پرسیدیم: آیا این تعاونی ها خرید و عرضه اسباب و لوازم زندگی به خانواده عشایری را نیز انجام می دهند؟

- دکتر خرم پاسخ داد که در سال های گذشته این کار انجام می شد، اما امروزه این اسباب و لوازم همه جا وجود دارند و لذا دیگر این خدمت خیلی ضروری نیست. وی افزود: اخیرا و شاید طی چند ماه گذشته، طبق توافقاتی که با شرکت بازرگانی دولتی صورت گرفت در حال حاضر کالاهایی مانند روغن و برنج در تعدادی از استان ها از طریق شبکه تعاونی های عشایری توزیع می شود که هرچند فعلا در بعضی استان ها در حال انجام است اما به نظر می رسد برای کمک به زندگی و معاش عشایر به سایر استان ها تسری یابد.

تاثیر مستقیم اقتصاد بر اسکان عشایر

پرسیدیم: آیا سیاست کلی شما، گسترش جامعه عشایری از نظر کمی است یا در نظر دارید همین جمعیتی که هست را به لحاظ کیفی ارتقاء دهید؟ البته استنباط من این است که شما قصد گسترش کمی این جامعه را ندارید.

و هر روز هم تلاش می کند تولیدش را زودتر بفروشد چون هر روز باید هزینه کند چون نمی تواند آن را نگهداری کند و مثلاً آهن نیست که که انبار کند و بگوید بعداً می فروشم.

ترویج نژادهای برتر و پر تولید در میان عشایر

- در سخنان پایانی این مصاحبه گفتیم: مکانیزم تولید و بازرگانی و صرفه اقتصادی تولید را بسیار خوب تشریح کردید، حالا بفرمایید که آیا شما تلاشی برای ورود نژادهای پر بازده پروف شده برای تولید عشایری داشته یا دارید؟

- دکتر خرم گفت: این کارها تخصصی است و من معتقدم که این امور می بایست از طریق موسسات تحقیقی و ترویجی مانند موسسه تحقیقات علوم دامی، معاونت امور دام، موسسه اصلاح نژاد دام و ... صورت بگیرد که بازده تولیدی، آثار محیط زیستی و ویژگی های آن مشخص شود و دولت برای یکی دو سال هزینه های ترویجی آن را پرداخت کند تا به قولی امتحانش را پس بدهد و بعد هم با قیمت مناسب در اختیار تولیدکننده قرار بدهد.

- در واقع منظور شما این است که دولت بستر سازی و پیوندی با تشکل های تعاونی یا سازمان امور عشایر برقرار کند و پروتکلی امضا شود و حتی تعدادی دام به صورت آزمایشی در اختیار تولیدکننده عشایر قرار بگیرد؟

- بله، بستر سازی در همه دنیا وجود دارد. دولت، مطالعه و تحقیق کند و نتایج را به بوتله آزمایش بگذارد.

مثلاً معاونت امور دام که پیش از این حواله صادر می کرد، اخیراً در جهت واگذاری وظیفه تصدی گری کارهای خوبی انجام می دهد که همین سفر مهندس دماوندی نژاد و هیات همراه برای بازدید از کارخانه خوراک دام گرمسار در این راستا بود. معاونت امور دام، دفتر تغذیه، موسسه تحقیقات علوم دامی ... وظیفه ذاتی شان همین هاست، زیرا عشایر امکان احداث کارخانجات خوراک دام را نیز دارند و چند کارخانه نیز هم اکنون مشغول به کار هستند.

ایشان افزود: الان بحث استفاده از پسماند میادین برای مصرف خوراک دام کار خیلی بزرگی است. ۲۶ میلیون تن پسماند تولید می شود که اگر از این میزان، ۵ میلیون تن تبدیل به خوراک دام شود ارزش دلاری قابل توجهی خواهد داشت.

وی در پایان تاکید کرد: با یک مدیریت خلاق و بهره گیری از امکانات دولتی می توان وضعیت زندگی و معاش عشایر را ارتقاء و آنها را به عنوان تولیدکنندگان بخش قابل اتکایی از گوشت قرمز در راهبردهای اجتماعی و اقتصادی قرار داد.

- دکتر خرم گفت: البته ما در این زمینه کاره ای نیستیم و دخالتی نمی کنیم زیرا مردم خودشان تصمیم می گیرند چگونه زندگی کنند، اما اگر بتوانیم بستری فراهم کنیم که تولید، کیفی و بازدهی و بهره وری افزایش یابد و مقرون به صرفه گردد، احتمالاً با توجه به آگاهی ارزشمند عشایر شریف از وضعیت اقتصادی و چگونگی تاثیر تولید بر درآمد خود، آنها تمایلی به کوچ با این شیوه را نداشته باشند. البته این موضوع صرفاً از منظر اقتصادی مطرح است ولی از باب اجتماعی، ممکن است عشایر با توجه به اینکه به این نوع زندگی عادت کرده باشد، این شیوه را ادامه دهد.

- گفتیم: پس نقش اول را اقتصاد و تثبیت موقعیت اقتصادی ایفا می کند. یعنی وقتی کسی ببیند که با این همه زحمت و تلاش و ریسکی که انجام می دهد باز هم آن رفاه مطلوب برای خود، همسر و فرزندانش حاصل نمی شود، در واقع بدون هیچ اجباری اسکان را انتخاب می کند و می توان گفت که اسکان، به نوعی خودش را زیر پوست این فعالیت اقتصادی سُر می دهد.

- بله، همین است. اگر امروز عشایر دام هایش را برای تغذیه و علوفه به مراتع می برد و حالا این علوفه به گونه ای برنامه ریزی شده در اختیارش قرار گیرد که مثلاً در مقایسه با استفاده از مرتع در ازای ده کیلو علوفه یک کیلو گوشت آوری دام زنده را داشته باشد اما با مصرف علوفه ای که در اختیارش قرار می گیرد، در ازای ۶ کیلو یک کیلو گوشت به دست آورد، دلیلی ندارد که کلی هزینه و ریسک طاقت فرسا مانند سیل و پرت شدن از کوه و تصادف جاده ای و بیماری و حمله وحوش و ... را به جان بخرد که چه شود! در خانه اش نشسته و دامداری اش را هم با نظارت دقیق و کنترل شده دارد.

در حقیقت خود مردم عشایر هم اقتصاددان هستند و تحلیل های دقیقی از اوضاع دارند.

دکتر خرم افزود: در سال ۱۴۰۱، به دلیل شرایط خاصی که وجود داشت، طبق یک تحقیق میدانی از ۲۴ استان متوجه شدیم که عشایر ۳۶ درصد دام بیشتر از مدت مشابه سال قبل به بازار عرضه کرده اند. این یعنی آنها تجزیه تحلیل کرده اند که نگهداری دام صرفه اقتصادی ندارد و هر روز ضرر است. حالا در فصل بهار و زایش که قیمت نهاده ها هم تعدیل شده باشد، اگر قیمت دام زنده ۶۰ تا ۷۰ هزار تومان و قیمت تمام شده تولید ۵۵ هزار تومان باشد، هر تولیدکننده ای به دنبال تولیدش می رود، اما اگر قیمت تمام شده ۱۰۰ هزار تومان باشد، هیچ تولیدکننده ای حاضر به تولید نیست

سیر تکوین و تکامل عشایر در ایران

حضور در عرصه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

تعریف کوچ، هدف از آن و انواع کوچ

تهیه و تدوین: حجت اله انصاری (جابری)

کوچ به معنی جابجایی مرتب و دسته جمعی خانواده های یک ایل به همراه دام هایشان از محلی به محل دیگر و بالعکس است. استفاده از مراتع سرسبز و چراگاه های طبیعی در فاصله زمانی معین برای پرورش دام و برخورداری از فرآورده های دامی و شاید افزون بر این، عشق به شیوه زندگی ایلیاتی با فرهنگ ویژه اش هدف از کوچ باشد، از این رو می توان گفت کوچ از سویی تابعی است از نظام دامداری طبیعی و از سوی دیگر شیوه زندگی طبیعی در طبیعت با ویژگی های فرهنگی، اجتماعی و بعضا سیاسی است.

پژوهشگران به دو نوع کوچ اشاره کرده اند:

الف) کوچ عمودی: عبارت است از جابه جایی گروهی خانوارهای کوچنده از دشت به ارتفاعات و بالعکس. ایلات کوچنده غالبا در مدت اقامت در گرمسیر به کشت و زرع محدودی نیز می پردازند. اگر محصول زودرس باشد در فاصله زمانی اقامت جمع آوری می شود و اگر دیر رس باشد، بذر می افشانند و در بازگشت آن را برداشت می کنند. معمولا این کشت و کار به صورت محدود و برای نیاز خانواده است. در ایران، اکثر طوایف و عشایر کوچنده از این نظام پیروی می کنند.

کوچ عمودی در ایران

۱- جابه جایی افراد ایل و دام ها با هم در مسیری طولانی (مانند بختیاری ها) از گرمسیر به سردسیر و بالعکس.

۲- چادر نشینی در حوالی دهکده ها که بیشتر عشایر اسکان یافته از این نوع کوچ از دشت به ارتفاعات استفاده می کنند.

۳- رمه گردانی عمده در فاصله دور. این همان شیوه غالب در ایلات و عشایر کردستان است. خانوارهای عشایر، با گله های دام های خود، تابستان را در ارتفاعات (سردسیر) و زمستان را در دشت (گرمسیری) می گذرانند و معمولا دام های هر گله به چند خانوار تعلق دارد. (مثل ایل سنجایی و گوران در کرمانشاه)

ب) کوچ افقی: این شیوه از جابه جایی انسان و دام بیشتر مربوط به عشایری است که در سرزمین های وسیع، مسطح و خشک زندگی می کنند و عمده چارپایانشان نیز شتر است، در ایران این شیوه از کوچ در کرمان و سیستان و بلوچستان مشاهده می شود.

زمان کوچ و عوامل موثر در انتخاب آن

اگر چه زمان کوچ از سردسیر به طرف گرمسیر و بالعکس، ارتباط مستقیم با گرم شدن و سرد شدن هوا دارد، ولی دقیقا نمی توان روز یا هفته معینی را در نظر گرفت زیرا تغییر هوای فصل به وضعیت جوی بستگی دارد و ممکن است گرما و سرما زودرس و یا دیررس باشند. معمولا زمان کوچ را می توان با ماه دقیقا حساب کرد، ولی روز و هفته قابل تغییر است. غیر از سرما و گرما عوامل دیگری در زمان کوچ موثرند. این عوامل عبارتند از:

۱- مکان طایفه در گرمسیر و سردسیر از نقطه نظر دوری و نزدیکی به مقصد

۲- زمان رویش و مرگ علفزارهایی که مورد تغذیه دام باید قرار گیرد

۳- داشتن یا نداشتن مرتع اختصاصی ایل

۴- وضعیت محصول کشاورزی

۵- اختلافات قبیله ای که در زمان کوچ تاثیر گذار است و قبایل متخاصم برای جلوگیری از برخورد رویاروی سعی می کنند زودتر و یا دیرتر از یکدیگر به سوی مقصد روان گردند.

عوامل خاص از پیش بررسی شده در ایلات کوچنده به ویژه عشایر مرکزی ایران مخصوصا در بلوچستان برای انتخاب زمان کوچ مصداقی ندارد. سالزمن از صاحب نظران کوچ عشایر بلوچ می نویسد: در بلوچستان با اینکه هر اردو، خود در باره زمان و مقصد کوچ خود تصمیم می گیرد اما از آنجا که هماهنگی یا وحدتی در این باره وجود ندارد، اهل طایفه، مقصد و زمان کوچ و محل اردو را از قبل نمی دانند، حتی نمی دانند به کدامین طرف حرکت خواهند کرد و غالبا تا رسیدن به محل، راجع به منزلگاه اردو تصمیمی نمی گیرند.

دو اصطلاح عشایری: مال کنونی و ایل راه

مال کنونی عبارت است از کندن و جمع کردن چادرها و اثاثیه داخل آنها به قصد حرکت از گرمسیر به سوی سردسیر و بالعکس. این امر علاوه بر عوامل جوی به سعد و نحس بودن ساعت روز حرکت نیز بستگی دارد.

به فاصله بین دو منطقه سردسیر و گرمسیر که ایل باید در پیش گیرد، ایل راه می گویند. به عنوان مثال، کلیه طوایف بختیاری برای عزیمت به گرمسیر از سه ایل راه اصلی به هنگام کوچ عبور می کنند. اصولا هدف از تعیین و انتخاب ایل راه، اولاً نزدیکی راه، دوم انتخاب راه کم خطر و سوم برخوردارهای ایلی است.

تاریخچه کوچ نشینی در ایران

ایران بنا به موقعیت جغرافیایی خاص خود و همجواری با اقوام کوچ نشین، به ویژه از سمت شمال و شمال شرق پذیرای کوچ نشینان بوده و از این رو یکی از مهم ترین مناطق کوچ نشین در جهان محسوب می شود.

نخستین اشارات تاریخی مربوط به هزاره اول قبل از میلاد است که در این دوره سرزمینی وسیع که بعدها ایران نامیده شد، مورد هجوم اقوامی که از شمال به حرکت در آمده بودند، قرار گرفت. این قبایل در آغاز ورود به این کشور دامدار بودند و به پرورش اسب می پرداختند، اما افزایش قدرت کوچ نشینان موجب بسته شدن نطفه امپراطوری های بزرگ از زمان مادها تا قبل از اسلام در کشور گردید.

بعد از اسلام نیز اغلب، کوچ نشینان سرنوشته حکومت ها را در دست داشتند که سلجوقیان، تیموریان، صفویان، ترکمانان، افشاریان، زندیان و قاجاریان از آن جمله اند. ولی در سده اخیر با تحولات فرهنگی رخ داده، زندگی کوچ نشینی رو به افول نهاده است.

به طور کلی سابقه کوچ نشینی در ایران به بیش از ۸ هزار سال پیش می رسد و آثار به دست آمده در جنوب غربی ایران موید

این مطلب است، ولی نباید فراموش کرد که قدمت کوچ نشینی در مناطق مختلف جهان متفاوت است. زندگی کوچ نشینی در طول تاریخ، بیشتر در مناطق نیمه خشک و حاشیه مناطق قابل کشت به وجود آمده است.

توزیع و پراکندگی جغرافیایی کوچ نشینان ایران

پراکنش ایلات و عشایر ایران در پهنه جغرافیای کشور یکسان نیست و چه بسا مناطقی که در گذشته از تراکم زیاد جمعیت عشایری برخوردار بوده اند، امروزه به خاطر رشد سریع شهرنشینی یا تبدیل اراضی به کاربری‌های صنعتی، کشاورزی و... از تعداد کمی عشایر برخوردار باشند. با این حال مناطقی از کشور، به خصوص حوزه سلسله جبال زاگرس و به ویژه نواحی وسیعی از زاگرس مرکزی، هنوز هم عرصه کوچ و استقرار تعداد زیادی از ایلات و طوایف عشایری کشور است. بر این اساس، ایلات و طوایف عشایر ایران از نظر حوزه‌های اصلی کوچ و استقرار به شرح زیر قابل طبقه‌بندی هستند:

الف: ایلات و عشایر مستقر در حوزه غرب و جنوب ایران

شامل مناطق غرب و جنوب ایران و رشته کوه‌های زاگرس

که دارای آب و هوای مرطوب و مراتع نسبتاً غنی و بیش از ۱۰ میلیون هکتار جنگل بلوط، بادام کوهی و پسته وحشی است. وجود خصوصیات طبیعی یاد شده سبب شده است که ایلات و عشایر متعددی در این منطقه پراکنده باشند. منطقه مذکور شامل استان‌های کردستان، کرمانشاه، ایلام، اصفهان، چهارمحال و بختیاری، لرستان، کهگیلویه و بویراحمد، فارس، خوزستان و بوشهر می‌شود.

وجود ارتفاعات سرسبز و خنک در کنار دره‌های پرآب و جنگلی و دشت‌های معتدل و نسبتاً گرم در یک محدوده نزدیک دامداران را از رنج کوچ‌های طولانی و برون منطقه‌ای رهایی بخشیده است. هرچند که در بخشی از نواحی این حوزه مثل مناطق کوچ و استقرار ۲ ایل بزرگ قشقایی و بختیاری، با کوچ‌های بین استانی و مسیرهای طولانی تا حد چند صد کیلومتر مواجه هستیم. از نظر مردم‌شناسی، برخی از گروه‌های عشایر معروف این حوزه عبارتند از: عشایر کرد، عشایر لرستان (لر و لک)، عشایر ترک قشقایی و خمسه فارس.

ب: ایلات و عشایر حوزه شمال غرب

حوزه استقرار عشایر شمال غربی ایران شامل عشایر مستقر در سرزمین آذربایجان (استان‌های آذربایجان شرقی،

آذربایجان غربی، اردبیل، زنجان) و بخشی از گیلان است که این مناطق به دلیل کوهستانی بودن منطقه از تنوع آب و هوایی برخوردارند. جنگل‌های تنک، مرغزارهای سرسبز و مراتع پهناور و سرسبز از ویژگی‌های این ناحیه است که سبب رونق زندگی عشایر در این منطقه شده.

در آذربایجان، ایلات و طوایف متعددی مانند ایل شاهسون و ارسباران زندگی می‌کنند. بیلاق آن‌ها عمدتاً در کوهپایه‌های سبلان و قوشه داغ در پیرامون شهرهای مشکین شهر، سراب و اهر واقع است و طوایف خلخال در کوه‌های طالش زندگی می‌کنند. قشلاق شاهسون‌ها و طوایف ارسباران در دشت مغان و گرمسیر طوایف خلخال، حاشیه رود قزل اوزن است.

ایلات کردزبان میلان و جلالی نیز در همین حوزه در منتهی الیه شمال غربی در حاشیه مرز استان آذربایجان غربی با کشور ترکیه زندگی می‌کنند. مهم ترین ایلات این قطب را عشایر شاهسون، جلالی، قره‌داغ (ایل ارسباران) میلان، شکاک، زرز، پیران، پنیانشین، سادات، قره پاپاق، مامش و سعدلو تشکیل می‌دهند.

پ: ایلات و عشایر حوزه شمال شرق

حوزه شمال شرقی ایران به

دلیل وسعت زیاد از اقلیم متنوعی برخوردار است. این سرزمین دارای جنگل در قسمت‌های شمال غربی خود و مراتع متوسط و ضعیف در سایر قسمت‌ها است. حوزه عشایری شمال شرق مشتمل بر عشایر مستقر در استان‌های خراسان رضوی و شمالی، سمنان و بخشی از مازندران و گلستان می‌شود. از نظر مردم‌شناسی در این حوزه، گروه‌های عشایری کرد مانند زعفرانلو و شادلو، عشایر ترک منطقه خراسان مانند بازمانده ایلات افشار و قاجار و تیموتاشی و ترکمن‌های یموت، آتابای، جعفریای، گوگلان، تکه و برخی عشایر محلی مانند سنگسری‌ها،

طوایف احسانی و اعرابی زندگی می‌کنند.

ایلاتی نظیر ایلات زعفرانلو و شادلو از عشایری هستند که در زمان شاه عباس اول صفوی به خراسان کوچانده شدند. ایل افشار که از دیرباز در خراسان ساکن بوده است، از ایلات ترک زبان است. ایلات کرد زعفرانلو در شمال و شمال شرقی خراسان رضوی پراکنده شده‌اند. ایلات ترک افشار از منتهی‌الیه شمالی خراسان، درگز و کوهپایه‌های کپه داغ تا الله‌اکبر و هزار مسجد و قره قویونلو و ... کوچ می‌کنند.

در مناطق تربت جام، تابباد و خواف، ایلات تیموری، هزاره و طوایف بلوچ و سیستانی زندگی می‌کنند. در حرکت به جنوب با ایل بهلولی مواجه می‌شویم که ییلاق‌شان در ارتفاعات بیرجند

و قائنات است. اما مهم‌ترین ایلات حوزه شمال شرق عمدتاً به صورت پراکنده و به حالت رمه‌گردانی و نیمه کوچندگی زندگی می‌کنند.

ت: ایلات و عشایر حوزه شرق و جنوب شرق

در حوزه شرق و جنوب شرق کشور که بخشی از منطقه خراسان بزرگ و استان‌های سیستان و بلوچستان و کرمان و هرمزگان را در بر می‌گیرد، تقریباً در اکثر نواحی شرایط آب و هوایی خشک و صحرایی حاکم است. این حوزه با تنوع و تضاد اقلیمی شدید و در مجموع، منطقه‌ای کم آب و کم باران با آب و هوای گرم کویری و اختلاف درجه حرارت چشمگیر در شبانه روز، عشایر بلوچ، افشار، بچاقچی، سلیمانی و جبال بارزی را در خود جای داده است.

بیشترین تراکم جمعیت عشایری این حوزه در امتداد

کوهستان‌های مرتفع مرکزی کرمان (شهرستان‌های کهنوج، بافت، سیرجان، جیرفت و بم) دیده می‌شوند.

شیوه زندگی خاص عشایر بلوچ، روابط خویشاوندی، پیوندهای اجتماعی، بهره‌گیری از منزلت‌های اقتصادی-اجتماعی درون طایفه‌ای، شناخت امتیازات بر اساس نظام سلسله مراتبی و سرداری ایلی به همراه آداب و رسوم ویژه این قومیت از جمله جاذبه‌های این ایل ساکن کرانه‌های جنوب شرقی ایران

است. بلوچ‌ها در مبارزه با طبیعت و اقلیم سخت و در اثر محدودیت منابع و فقر طبیعت، خصوصیات ویژه یافته‌اند که آنان را از عشایر مناطق دیگر متمایز می‌سازد.

مهم‌ترین ایلات جنوب شرق کشور، افشار، جبال بارزی، بلوچ، آینه‌ای، سلیمانی، قرایی، آسیاب، خواجهویی، برخوری، پشتکوهی، جازی، جاویدان، رائینی، مابکی، شکاری، شنبو، غربا، کامرانی، کمچی، کمچی سنجری، کوهشاهی، نرمی، ممی، مهبینی، لک بختیاری، بچاقچی، لری و ... هستند که عمدتاً در استان‌های کرمان، سیستان و بلوچستان و

هرمزگان استقرار دارند.

ت: ایلات و عشایر حوزه مرکزی

حوزه مرکزی ایران شامل استان‌های زنجان، همدان، سمنان، مرکزی، یزد، تهران و بخشی از مازندران می‌شود که ویژگی عمده آن‌ها، نزدیکی به پایتخت است. این ویژگی سبب شده که کوچ نشینان این مناطق دارای خصوصیات اجتماعی، اقتصادی و روان‌شناختی متمایزی نسبت به دیگر عشایر باشند. طوایف لر چگینی و غیاثوند، طایفه ترک شاهسون و شاهسون بغدادی و بقایایی از طایفه کلهر در استان زنجان سکونت دارند. بقایایی از طوایف مختلف مانند شاهسون، مغانی، جمشیدی، قشقایی، اینانلو، قراقوینلو، کله کوهی، میش مستی و ... نیز در استان مرکزی در میان

ساوه و استان زنجان زندگی می‌کنند.

در استان همدان نیز طوایف ترکاشوند، ترک یارم طاقلو، جمهور، قراگوزلو و شاهسون زندگی می‌کنند. در دامنه‌های جنوبی البرز و در شمال استان سمنان و شمال و شمال غرب استان تهران، طوایف کوچنده و نیمه کوچ‌نشین با تنوع فراوان نژادی و قومی زندگی می‌کنند به طوری که برخی محققین، این منطقه را از نظر داشتن ایلات و عشایر با تنوع قومی زیاد به آلبومی از عشایر کل کشور تشبیه می‌کنند. در محدوده استان‌های تهران، قم و مرکزی که جمعیت نسبی و تعداد خانوارهای آن در مقایسه با سایر نقاط عشایری کشور اندک است، عشایر سنگسری، هداوند، شاهسون بغدادی و مغانی، الیکایی، اصانلو، اینانلو، عرب‌های عامری و سرهنگی زندگی می‌کنند.

فعالیت های اقتصادی کوچ نشینان ایران

الف- فعالیت های دامداری و تولید محصولات دامی و فرآورده های لبنی ب- تولید محصولات کشاورزی (به غیر از دامداری) ج- تولید صنایع دستی د- فعالیت های متفرقه و فرعی

زندگی کوچ نشینی اساسا مبتنی بر نگهداری و استفاده از دام، در مقابل زندگی یک جا نشینی بر محور زراعت، صنعت، تجارت و ... استوار گردیده است و همچنین، به طور کلی واحد تولید در بین کوچ نشینان ایران خانوار است که یک واحد مصرف نیز به شمار می رود.

حرکت و جابه جایی زمینه زندگی مردم کوچ نشین و دامپروری زیربنای معیشت آنان است، به طوری که موجودیت هر خانوار و یا چادر با تعداد دام ها و

نهایتا با قدرت اقتصادی و اجتماعی از آن فرادیست که دام های زیاد و حق چرای بیشتر در اختیار داشته باشند که مسلما چنین افرادی زمین دار بزرگ نیز هستند.

قالی های بافته شده توسط برخی از کوچ نشینان دارای کیفیت بالایی بوده و نقش به سزایی در درآمدهای آنها دارد، همینطور گلیم، پلاس، جاجیم و حصیر به عنوان زیرانداز بعد از قالی و قالیچه از اهمیت به سزایی برخوردار است.

جوال، خورجین، حور، توبره، طناب، جوراب، کلاه، دستکش، شال پاپیچ و سایر البسه و پوشاک عشایر نیز از اهمیت مشابه برخوردارند. نوع لباس عشایر در گذشته بر اساس شرایط جغرافیایی و نوع فعالیت روزانه آنها برای جلوگیری از تابش مستقیم آفتاب و محافظت بدن در مقابل حیوانات گزنده تهیه می شده، تحت تاثیر اعتقادات، فرهنگ و طبیعت بوده است.

عشایر دیگر کشورهای مختلف در آسیا و جهان

در بخش های گسترده ای از آسیای مرکزی، مانند صحرای صحارا، روسیه، قرقیزستان، افغانستان، تبت، نپال، هند، چین، سومالی، الجزایر و کنیا هنوز می توانید قبایلی از عشایر کشورهای مختلف را پیدا کنید. عشایر

مردمی هستند که از یک مکان به مکانی دیگر کوچ و حرکت کرده و زندگی شان را از طریق دامپروری می گذرانند. بهترین نمونه های شناخته شده عشایر جهان، کولی ها، عشایری از رومی ها، سینتی و عشایر کوچ نشین ایرلندی هستند. همچنین بسیاری از گروه های قومی و جوامع دیگر هستند که همچنان به طور سنتی گذران زندگی می کنند. مانند بربرها، قزاق ها و بدوین ها (Bedouin).

به دلایل بسیاری مانند مبادله کالا یا انجام کارهای مختلف، مردم در گذشته به زندگی عشایری رو می آوردند و با تغییر آب و هوا و فصل، مکان زندگی خود را عوض می کردند.

عشایر در چادرهایی زندگی می کنند که پارچه هایشان را از پشم بز و یا پوست حیوانات می بافند و در نهایت چادر را بر پا می سازند. امروزه عشایر مغولستان، تجارت و صنایع دستی مستقلی دارند و از واگن هایی برای حمل وسایل خود استفاده می کنند. جشنواره های عشایر در مغولستان و در میان قزاق ها هر ساله در رشته های مختلف بر پا می شود که گردشگران متعددی برای دیدن این مراسم ها به مغولستان و تبت سفر می کنند.

سلمی نام یکی از عشایر جهان در ناحیه شمالی است که با گوزن های شمالی زندگی می کنند. آن ها برای گله های گوزن شمالی خود هر ساله بیلاق و قشلاق می کنند.

اجداد ایرانی عشایر رابادی هند

شده اند، اما این ایرانیان با صحبت کردن به زبان مادری، هویت خود را زنده نگه داشته اند. آبا و اجداد این خانه به دوش ها و عشایر با بستن کوله بار و حمل تعدادی وسایل آشپزخانه و چیزهای مورد نیاز برای نصب چادرها و نهادن بر روی اسب ها، مسافتی طولانی را برای رسیدن به هند طی کردند. بسیاری از آنها پس از فروش اسب ها به مباشرهای بریتانیایی ها، راجاها، مهاراجاها و نواب ها به وطن بازگشتند، اما عده ای دیگر ساکن شدند و زندگی عشایری را پیشه کردند.

پس از استقلال هندوستان، برخی از این جمعیت نیز به ایالت مهاراشترا آمدند و در حومه شهرها از جمله مومبیرا، کالیان، پونا و سنگلی ساکن شدند. در حال حاضر، صاحب ایرانی الاصل و مستندساز رستوران محبوب «کافه چای ایرانی» در ماهیم در شهر مومبای، منصور شوقی یزدی، مستندی ۱۷ دقیقه ای و غیر تجاری به زبان فارسی ساخته است که داستان این ایرانیان را در هند در سفری با قدمت بیش از ۵۰۰ سال با نام خانه به دوش به تصویر کشیده است.

در این مستند، یزدی ۶۴ ساله که پدر بزرگش در سال ۱۸۹۰ با پای پیاده از یزد در ایران به هند آمده بوده، می گوید: «یک دهه یا بیشتر در برنامه ای بودم که با گروهی از مردمی که فارسی صحبت می کردند و کمی متفاوت از هندی ها

کوچ منطقه ای در هند است که برای هزاران سال، محل زندگی عشایر رابادی هند محسوب می شود. این مردم در میان منطقه کوچ مدام حرکت کرده و جابه جا می شوند. گفته می شود که مبدا و ریشه این

مردمان در ابتدا ایران بوده است.

کافه چای ایرانی؛ مستند ایرانیان در هند

روزنامه: تایمز آف ایندیا تحت نام مستند ایرانیان در هند آورده است: مهاجرین عشایر (خانه به دوش) قرن هاست که در مهاراشترا ساکن

محسن سعیدی مدنی در دوفصلنامه انجمن جمعیت شناسی ایران، ۱۳۸۷، شماره ۵ نوشته است:

یکی از اشکال سه گانه جامعه در جهان، جامعه قبایلی و عشایری است که کشورهای ایران و هند از آن بهره مند هستند. تعریف نظام قبایلی در نقاط مختلف جهان متفاوت است. در حالی که در جامعه قبایلی هند، گروهی از مردم را هم خویشاوند گویند که با بهره گیری از دو شیوه معیشت کشاورزی، در سطحی بسیار گسترده، و پرورش دام، در چند قبایله در سطحی بسیار محدود، زندگی می کنند و کاملاً اسکان یافته اند، جامعه عشایری در ایران، متکی بر اقتصاد دامداران و از نظر شکل اسکان، کوچنده است.

امروزه آمار جمعیتی قبایل هند به علت رشد و ازدیاد جمعیت آن کاملاً در حال تغییر است و در هر دهه شاهد افزایش جمعیت آن هستیم، اما آمار جمعیتی ایلات و عشایر در ایران، حتی در دوره های میزان بالای موالید روبه کاهش بوده است. یکی از دلایل بسیار مهم روند کاهش جمعیت ایلات و عشایر ایران، به تعریف نظام عشایری از سوی سازمان ها و ارگان های دولتی بر می گردد که غالباً تنها عشایر کوچنده را در تعریف خود جای داده اند و ملاک های اسکان را مورد قبول خود قرار نمی دهند.

به نظر می‌رسیدند هر چند که هندی بودند، آشنا شدم.» «تحقیقات بیشتر نشان داد که آنها از عشایری هستند که پس از ورود به هند، همانند سابق زندگی و به زبان فارسی قدیمی صحبت می‌کنند که تصمیم گرفتم فیلمی در مورد آنها بسازم.»

کشور نشان می‌داد در حالی که خانوارهای عشایر کوچنده کشور در آن سال، ۱,۴ درصد از جمعیت کشور را به خود اختصاص داده بود، در حدود ۳۰ درصد از دام سبک کشور (گوسفند و بز) را در اختیار داشته است. این موضوع نشان می‌داد که جامعه عشایر کوچنده در تولید گوشت قرمز کشور دارای نقش بسیار مهم و تأثیرگذاری بوده.

پدر بزرگ این شخص در سال ۱۸۹۰ با پای پیاده از یزد در ایران به بمبئی آمد و شروع به فروش چای زغالی در بندرگاه آپولو کرد. وی دنباله رو پدر بزرگش شد و با راه اندازی چندین رستوران و دکه از جمله رستورانی در سینما پلازا پنجم شانترام در منطقه دادار مومبای کارش رونق گرفت. در اینجا بود که یزدی، بی‌وقفه به تماشای فیلم نشست و تصمیم گرفت که فیلمساز شود. او می‌گوید: چای، نشانه‌ای از دوستی ایران و هند می‌باشد و «کافه چای ایران» نمادی از این دوستی به شمار می‌آید.

جمعیت عشایر کوچنده کشور

و اما، پیش از این سه سرشماری در سال‌های ۱۳۷۷، ۱۳۶۶ و ۱۳۸۷ با عنوان سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده کشور اجرا شده است که بر اساس نتایج سرشماری سال ۱۳۸۷ در حدود ۲۱۲ هزار خانوار عشایر کوچنده با جمعیت ۱,۲ میلیون نفر در کشور وجود داشته. مقایسه نتایج این سرشماری با سایر آمارهای رسمی

اکنون طبق آخرین سرشماری که با هدایت مرکز آمار ایران، با استفاده از اولین سامانه ثبت اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده توسط سازمان امور عشایر صورت گرفته؛ جمعیت عشایر کوچنده کشور در سال ۱۴۰۰ به ۱,۱۱۵,۰۴۱ نفر شامل ۵۹۱,۷۹۵ مرد و ۵۲۳,۲۴۶ زن رسیده است.

علیرغم کاهش تعداد کوچ نشینان در مقایسه با جمعیت یکجانشین، جامعه کوچ نشین در کنار شهرنشینان و روستا نشینان، سومین جامعه پذیرفته شده در ایران به شمار می‌روند، ضمن اینکه آنها، دارای اقتصادی جداگانه و منحصر به خود هستند.

مفهوم ایل همیشه با کوچ، شبانان و رمه گردانان همزاد بوده و شبانان می‌بایست به دنبال یافتن مراتع و علفزارهای جدید که به آن طلای سبز هم گفته می‌شود، از این طرف به آن طرف رفته و خطرات این کار را با سرنوشت و

استحاله تدریجی عشایر کوچنده در؛

آمریکا، انگلستان و ایرلند

سرنوشت غم بار جمعیت عشایر ایرلند
تهیه، ترجمه و تدوین: فرانک مسعودی

کوچندگان ایرلندی، یک گروه بومی *مشایی سنتی و از تبار ایرلندی هستند. (مشاء به معنی بسیار راه رونده، وام گرفته شده از ارسطو که هنگام تدریس مرتباً قدم می زد و همچنین پیروان ارسطو که آنها را مشائی گویند)

آنها عمدتاً انگلیسی زبان هستند، اگرچه بسیاری نیز به زبان شلتا (Shelta) صحبت می کنند که یک زبان ترکیبی انگلیسی و ایرلندی است. اکثر کوچندگان ایرلندی کاتولیک رومی هستند که مذهب غالب در جمهوری ایرلند است.

به جز اینها، کوچندگان اسکاتلندی و انگلیسی هم هستند که اغلب به اشتباه «کولی» نامیده می شوند.

کوچندگان ایرلندی از نظر ژنتیکی با رومی ها که منشأ هندوآریایی دارند، مرتبط نیستند. تجزیه و تحلیل ژنتیکی نشان داده است که آنها ایرلندی هستند و احتمالاً از جمعیت ساکن ایرلند در دهه ۱۶۰۰، در زمان تسخیر ایرلند توسط *کرامول، جدا شده اند. {جنگ کرامول در ایرلند (۱۶۴۹-۱۶۵۳) فتح مجدد ایرلند توسط نیروهای پارلمان انگلیس به رهبری الیور کرامول در طول جنگ های سه پادشاهی بود. کرامول با ارتش مدل جدید از طرف پارلمان رامپ انگلستان در اوت ۱۶۴۹ به ایرلند حمله کرد. اولیور کرامول، فرمانده نظامی، سیاستمدار انگلیسی، لرد، ریاست جمهوری جدید و به نوعی تنها رئیس جمهور تاریخ انگلستان به شمار می رود. وی از سال ۱۶۵۳ تا زمان مرگ، نائب سلطنت کشورهای همسود انگلستان، اسکاتلند و ایرلند را بر عهده داشت}

قرن ها انزوای فرهنگی باعث شده است که این کوچندگان از نظر ژنتیکی از ایرلندی های ساکن متمایز شوند. گروه های مردمی حقوق کوچندگان مدت هاست که از وضعیت قومی آنان در برابر دولت ایرلند دفاع می کردند و در سال ۲۰۱۷ موفق شدند به حمایت هایی دست یابند. جوامع کوچندگان ایرلندی را می توان در ایرلند، بریتانیا، ایالات متحده و کانادا یافت. آمار سال ۲۰۱۶ خبر از وجود ۳۲۳۰۲ کوچنده در ایرلند می دهد. آنها ۰,۷ درصد از کل جمعیت جمهوری ایرلند را تشکیل می دهند. تخمین های متفاوتی در مورد اندازه کل جمعیت افراد کوچنده تبار وجود دارد، زیرا بسیاری از این افراد، تبار خود را اعلام نمی کنند. اعتقاد بر این است که بریتانیا به تنهایی خانه ۳۰۰ هزار جمعیت کوچنده است.

در باره خاستگاه کوچندگان ایرلندی به عنوان یک گروه متمایز، نظریه ها و تاریخ های شفاهی متعددی وجود دارد. تحقیقات به این دلیل پیچیده شده که این گروه از خود سوابق مکتوب ندارند بلکه از طریق سنت شفاهی داستان سرایی تاریخ و فرهنگ خود را منتشر می کنند.

مستندات عمیق‌تر شلتا (shelta؛ نوعی زبان گائلیک با تاثیر از گویش انگلیسی ایرلند) و کوچندگان به دهه ۱۸۳۰ برمی‌گردد. فرهنگ کوچندگان ایرلندی با توجه به خوداشتغالی شبیه فرهنگ سایر جوامع دوره گرد است. شبکه های خانوادگی؛ مراسم تولد، ازدواج، تدفین، تابوها و فولکلور. برخی نظریه ها اظهار داشته که کوچندگان به دلیل سبک زندگی شان، به رومی مرتبط هستند، اما آزمایشات ژنتیک مدرکی در این زمینه ارائه نداده اند.

شواهد ژنتیکی گزارش شده در سال ۲۰۰۰ در مورد کوچندگان ایرلندی حاکی از تبار ایرلندی آنان است. محققان کالج سلطنتی جراحان در دوبلین و دانشگاه ادینبورگ، نمونه‌های دی ان ای (DNA) ۴۰ کوچنده را تجزیه و تحلیل کردند. این مطالعه شواهدی ارائه کرد که آنها از نظر ژنتیکی یک اقلیت قومی ایرلندی هستند که حداقل برای ۱۰۰۰ سال از جامعه ساکن ایرلندی متمایز بوده اند: این گزارش نشان می‌دهد که کوچندگان ایرلندی به همان اندازه ایسلندی ها از نروژی ها، از جامعه ساکن متمایز هستند.

ماهیت متحرک و سنت‌های جامعه گائلیک که پیش از شکل‌گیری جامعه کوچنده، به جای مالکیت زمین مبتنی بر دامداری بود نشان می‌دهد که کوچندگان، حاصل نظم اجتماعی گائلیکی هستند که در طول زمان در برابر جامعه زمین‌دار انگلیسی به حاشیه رانده شده‌اند.

همچنین زمان تخمینی واگرایی بین جمعیت ساکن و کوچندگان حداقل ۸ نسل پیش، با میانگین سنی ۳۰ سال محاسبه شده، از این رو ۲۴۰ سال و حداکثر ۱۴ نسل یا ۴۲۰ سال پیش تعیین شد. بهترین تناسب در ۳۶۰ سال پیش تخمین زده شد که تاریخ تقریبی آن را در ۱۶۵۰ میلادی نشان می‌دهد.

کوچندگان ایرلندی، به ویژه آنهایی که قبل از قوانین ایرلندی در سال ۲۰۰۲ که شرایط زندگی را تغییر داد، زندگی عشایری را تجربه کردند، میکروبیوتای روده متمایز را در مقایسه با سایر شهروندان ایرلندی نشان می‌دهند که با میکروبیوم های روده مشاهده شده در جوامع غیر صنعتی قابل مقایسه است. مورفی، مک هیو و همکاران در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که ریشه کوچندگان ایرلندی به نفع فرضیه منشاء درونزای آنان است.»

کوچندگان ایرلندی، انگلیسی و گاهی به یکی از دو گویش شلتا صحبت می‌کنند که قدمت شلتا به قرن هجدهم و حتی پیش از آن برمی‌گردد. از آنجایی که «شلتا» ترکیبی از دستور زبان انگلیسی و ایرلندی است، ریشه شناسی آن ساده نیست اما نتیجه تحقیقات باز هم احتمال می‌دهد که شلتا در قرن سیزدهم، یعنی ۳۰۰ سال قبل از ورود اولین جمعیت رومی به ایرلند یا بریتانیا، وجود داشته است.

شلتا یک زبان رمزی (زبان مخفی) است. کوچندگان ایرلندی دوست ندارند این زبان را

با افراد خارج از دایره خودشان یا «بافرها» به اشتراک بگذارند. آنها در مقابل بافرها، «شلتا» صحبت نمی کنند که مبادا تبعیض بیشتری در حق آنان روا گردد. (بافر به معنی حائل، ضربه گیر، میاندار و نیروهایی که از آسیب افراد متخصص به یکدیگر محافظت می کنند و در اینجا به نوعی «پلیس» تعبیر می شود).

ایالت ایرلند و کوچندگان ایرلندی

قبل از ایجاد یک ایالت مستقل ایرلندی در سال ۱۹۲۲، هیچ تمرکز دولتی خاصی روی کوچندگان وجود نداشت. از زمانی که ایرلند بخشی از بریتانیا بود، مسائل مربوط به گروه های کوچنده سنتی تحت قوانین ولگردی تعریف شده بود. در سال ۱۹۵۹، دولت ۱۹۶۳-۱۹۵۹ ایرلند در پاسخ به درخواستها برای رسیدگی به «مشکل کوچندگان»، «کمسیون کوچ» را تأسیس کرد که متشکل از نمایندگان ارشد ایالت ایرلند، قضات، پلیس ایرلند، سازمان های مذهبی و گروه های متعدد لابی کشاورزی مانند **Macra na Feirme** بود. کمسیون هیچ نماینده ای از کوچندگان نداشت و در حالی که تلاش هایی برای مشورت با آنان انجام شد، اما ورودی کمی در گزارش نشان داده شد.

راهبرد کمسیون، بررسی مشکلات ناشی از حضور تعداد قابل توجهی کوچنده در کشور و معضلات اقتصادی، آموزشی، بهداشتی و اجتماعی نهفته در شیوه زندگی آنها بود. در آن زمان، حدود ۶۰ درصد از کوچندگان ایرلندی در درشکه های اسبی و ۴۰ درصد در تابستان از چادر استفاده می کردند (در زمستان کمتر).

در ماه مه ۲۰۲۱، بازرس کودکان، دکتر نیل مولدون، گزارشی را منتشر کرد که به شدت از استانداردهای اسکان ارائه شده برای کوچندگان انتقاد و برخی از مسائل اسکان را «تأسف بار» توصیف کرد.

کوچندگان ایرلندی نرخ باروری بالاتری نسبت به جمعیت عمومی ایرلندی دارند. اداره آمار مرکزی ایرلند در سال ۲۰۱۶ ثبت کرد که ۴۴٫۵ درصد از زنان کوچنده ۴۰ تا ۴۹ ساله دارای پنج فرزند یا بیشتر هستند.

سرشماری سال های ۲۰۰۶، ۲۰۱۱ و ۲۰۱۶ نشان از رشد این جمعیت در جمهوری

ایرلند دارد و آخرین آن در ۲۰۱۶ رقم ۳۰۹۸۷ نفر است. همچنین تخمین زده می شود که ۱۷۰۰ تا ۲۰۰۰ نفر دیگر در ایرلند شمالی زندگی می کنند.

سرشماری ایرلندی ها در سال ۲۰۰۶ نشان داد که حدود ۹۵ درصد از جمعیت کوچنده در شهرها و به ویژه در کلر، دوبلین، گالوی و لیمریک و فقط ۵ درصد آنان در روستاها زندگی می کنند.

سرشماری عشایر کوچنده انگلستان

در سرشماری سال ۲۰۲۱ انگلستان و ولز، جامعه کوچندگان کولی ایرلندی به ۶۷۷ هزار و ۵۷ نفر یا ۰,۱ درصد جمعیت کل می رسید.

مناطق هارو و برنت لندن دارای جمعیت قابل توجهی از کوچندگان ایرلندی هستند که اکثریت زنان آنها آرزو می کنند فرزندانشان فرصتی برای تحصیل رسمی داشته باشند. آنها و کودکان ممکن است در تابستان سفر کنند یا نکنند، اما در تماس نزدیک با جامعه وسیع تر مسافران ایرلندی هستند. همچنین تعدادی از جوامع کوچنده ایرلندی در شهرستان های اصلی حضور دارند.

سرشماری عشایر کوچنده ایالات متحده

تخمین زده می شود که ۱۰ هزار نفر در ایالات متحده از نوادگان کوچندگان هستند که ایرلند را، عمدتاً بین سال های ۱۸۴۵ و ۱۸۶۰ در طول قحطی بزرگ ترک کرده اند. با این حال، هیچ آمار رسمی جمعیتی در مورد کوچندگان ایرلندی در ایالات متحده وجود ندارد زیرا نهاد سرشماری ایالات متحده آنها را به عنوان یک گروه قومی به رسمیت نمی شناسد. طبق تحقیقات منتشر شده در سال ۱۹۹۲، کوچندگان ایرلندی در ایالات متحده خود را بر اساس محل اقامت تاریخی شان به گروه هایی مانند کوچندگان اوهایو، جورجیا، تگزاس، و می سی سی پی تقسیم می کنند. اردوگاه کوچندگان جورجیا از حدود هشتصد خانواده، کوچندگان می سی سی پی، حدود سیصد خانواده، و کوچندگان تگزاس از پنجاه خانواده تشکیل شده است.»

بزرگترین و مرفه ترین جمعیت حدود ۲۵۰۰ نفر در روستای مورفی، خارج از شهر آگوستای شمالی، کارولینای جنوبی زندگی می کنند.

در باره تحصیلات و ورزش های کوچندگان ایالات متحده گزارش شده که در سال ۲۰۰۴، کودکان کوچنده اغلب خارج از سیستم های آموزشی بزرگ می شوند. یکی از علل شناسایی شده، به حاشیه راندن تاریخی جامعه کوچندگان از نظام آموزشی بود. جداسازی کودکان کوچنده از همسالان ساکن خود منجر به نتایج بدتری از نظر انجام امتحانات دولتی و سطوح حساب و سواد شد.

همچنین کوچندگان ایرلندی سابقه طولانی در بوکس بدون بند انگشت دارند و زنان، در ورزش هایی مانند فوتبال و هندبال گالیک مشغول هستند.

کوچندگان ایرلندی سطح سلامت به مراتب ضعیف تری از سلامت عمومی ایرلند دارند به طوری که در گزارشی که در سال ۲۰۰۷ در ایرلند منتشر شد، نشان می داد بیش از نیمی از کوچندگان بیش از ۳۹ سال زندگی نمی کنند. (در مقایسه با میانگین امید به زندگی ۸۱٫۵ سال در ایرلند در همان سال تهیه گزارش)

نرخ تولد کوچندگان ایرلندی از دهه ۱۹۹۰ کاهش یافته است، اما هنوز هم یکی از بالاترین نرخ تولد در اروپا را دارند.

از آنجا که کوچندگان یک گروه اقلیت در داخل ایرلند و بریتانیا هستند، همیشه بر اساس قومیت خود به عنوان کوچنده، با تبعیض روبرو بوده اند. عدم دسترسی برابر به آموزش، محرومیت از خدمات رستوران ها، مغازه ها و هتل ها و ... از این مصادیق هستند و می توان گفت که تلاش های دولت مرکزی برای ادغام کوچندگان در جامعه ساکن ایرلندی، تاکنون با موفقیت روبرو نبوده است.

کار و درآمد

بر اساس سرشماری ایرلند در سال ۲۰۱۶، حدود ۵۰ درصد از کوچندگان بالای ۱۵ سال بیکارهایی بودند که شغل قبلی خود را از دست داده یا رها کرده بودند.

بسیاری از کوچندگان، پرورش دهندگان سگ هایی مانند لرچر هستند و علاقه دیرینه ای به تجارت اسب دارند. نمایشگاه های اصلی مرتبط با آن ها سالانه در **Ballinasloe** (کانتی گالوی)، **Puck Fair** (کانتی کری)، **Ballabuidhe Horse Fair** (کانتی کورک)، نمایشگاه اسب اسمیتفیلد (داخل شهر دوبلین) و **Appleby** (انگلستان) برگزار می شود. آنها اغلب در خرید و فروش فلزات قراضه مشارکت دارند،

به عنوان مثال، ۶۰ درصد از مواد خام برای فولاد ایرلندی از آهن قراضه تامین می‌شود که حدود ۵۰ درصد آن توسط همین جامعه کوچندگان به ارزش بیش از ۱٫۵ میلیون پوند جدا شده است. چنین درصدهایی برای فلزات غیر آهنی ارزشمندتر ممکن است به طور قابل توجهی بیشتر باشد.

گفتنی است که بسیاری از خانواده‌های کوچنده ترجیح می‌دهند جزئیات مالی خود را فاش نکنند.

کوچندگان ایرلندی در قوانین بریتانیا و ایرلند به عنوان یک گروه قومی شناخته

می‌شوند و کمیته تحقیق پارلمان اروپا درباره نژادپرستی و بیگانه‌هراسی، کوچندگان را در میان گروه‌های قومیتی مورد تبعیض در ایرلند قرار داد با این حال، وضعیت آنها در غیاب حمایت قانونی گسترده ناامن باقی مانده. جمعیت مستقر اغلب نگاه منفی به کوچندگان دارند و آنها را «جزیره‌ای»، «ضداجتماعی»، «ترک‌شده» و «ناسازگار» تلقی می‌کنند، بیشتر تصور می‌شود که آنها در رفتارهای جنایتکارانه و توهین‌آمیز دست دارند، یا به‌طور غیرقانونی در زمین‌ها مستقر شده‌اند.

کوچندگان، مکرر از محوطه‌های غیرمجاز مانند زمین‌های مشترک عمومی و قطعات خصوصی مانند مزارع بزرگ و سایر زمین‌های دارای مالکیت خصوصی استفاده می‌کنند. یک مثال معروف، اشغال مزرعه دیل در اسکس در سال ۲۰۱۰ بود.

پرچم جنبش کوچندگان ایرلندی، کمیته اسکان کوچندگان، انجمن ملی زنان کوچنده، کمیته حقوق کوچندگان، گروه آموزش و توسعه کوچندگان، دوستان، خانواده‌ها و کوچندگان و انجمن همه کوچندگان از جمله شکل‌های کوچندگان است که از دهه ۱۹۶۰ تشکیل شده‌اند.

هرچند کوچندگان ایرلندی معمولاً با نگاه منفی دیده می‌شوند اما گاهی به واسطه برخی فیلم‌ها با آنان همدردی شده است. نمایش‌هایی مانند **The Riches** (۲۰۰۷-۲۰۰۸) و برخی مجموعه تلویزیونی آمریکایی، نگاهی عمیق‌تر به سبک زندگی کوچندگان دارند. مجموعه مستند **Big Fat Gypsy Weddings** (۲۰۱۰، ۲۰۱۱، ۲۰۱۲) از نظر تجاری در بریتانیا موفق بوده است و اجمالی از زندگی کوچندگان که در عروسی‌های واقعی مشاهده می‌شود را ارائه می‌دهد. یک فیلم آمریکایی در سال ۱۹۹۷ به نام کوچنده با بازی بیل پکستون و مارک والبرگ نیز به بررسی کوچندگان در آمریکا پرداخت. در سال ۱۹۹۳، لیور هربریچ، فیلمساز آلمانی، در مستند خود قوانین جاده، کوچندگان در ایرلند و بریتانیا را به عنوان یک گروه قومی عشایری به تصویر کشید که مجبور به انطباق با سبک زندگی مستقر هستند.

برخی از شخصیت‌های اصلی سریال کم‌دی ایرلندی «دری گرلز» در اپیزودی که در ۱۹ مارس ۲۰۱۹ پخش شد با گروهی از کوچندگان روبرو می‌شوند. برد پیت در فیلم قاپ زنی (**Snatch**)، نقش یک بوکسور مسافرتی بدون بند انگشت را بازی کرد. فیلم ترسناک ایرلندی **Isolation** نیز دارای شخصیت‌های کوچنده در متن خود است.

تحلیل روز:

اندر حکایت
دیدن گاه و
ندیدن کوه

منصور انصاری

سرپرست جدید وزارتخانه چون بسیاری دیگر که از دیرباز آرزوی وزیر شدن داشته و دارند بدون شک در این مقطع حساس و طی دو سه ماه پیش رو، تمام هم و غم خود را نه الزاما برای حل مشکلات معیشت مردم و امنیت غذایی یا تولیدات کشاورزی بلکه ایجاد لابی های لازم برای دست یابی به وزارت مصروف خواهد کرد. البته ایشان گفته و در نشست شورای معاونان بر این موضوع تاکید کرده است که تمام سیاست ها و برنامه های ساداتی نژاد را پی خواهد گرفت.

باید پرسید اگر تمام سیاست های ساداتی نژاد انقدر درست بوده که قرار است بدون تغییر اساسی دنبال شوند چرا ایشان کنار گذاشته شد؟! دکتر آقامیری که با حکم رییس جمهور در جایگاه سرپرستی وزارتخانه قرار گرفت بلافاصله وارد نبرد بی پایان تثبیت قیمت گوشت مرغ، نه با ارایه روش های اقتصادی و بازرگانی شناخته شده بلکه دستورات عملی های قاطع، شدید و خدشه ناپذیر اجرایی شده اند.

آشکار است این دستورات عملی ها همچون دستورهای صادر شده پیشین، تاثیر ماندگار و محسوس بر وضعیت بازرگانی گوشت مرغ و تخم مرغ نخواهند گذاشت. بارها نوشته ایم و باز هم می نویسیم که دستورات عملی ها در ساختار و عملکرد اقتصاد، بازرگانی و بازار تاثیر بسیار نامحسوس و زودگذر داشته و دارند، زیرا بازار براساس قواعد آشکار و پنهان و ده ها و بلکه صدها عامل، مسیر خود را تعیین می کند و حرف وزرا در سمت و سو دادن به بازار و افزایش یا کاهش قیمت کالاها به ویژه فرآورده های دام و طیور و کشاورزی اثری ندارد.

البته اقدامات ساختاری و عملی دولت ها در مواردی از جنس بازرگانی و تولیدی در یک اقتصاد آزاد غیر دولتی می تواند بعضا نقش تعیین کننده داشته باشد ولی شرایط کنونی کشور ما چیزی غیر از این است.

همگان می دانند طی ۴ ماه گذشته به دلیل افزایش میزان جوجه ریزی در مهرماه و عرضه بیش از حد، خرید مرغ زنده به زیان مرغداران روند کاهشی داشت و عرضه گوشت آن به زیر قیمت تمام شده برای مرغداران و زیر قیمت مصوب ۶۳ هزار تومان در واحدهای صنفی رسید.

زبان مرغداران تا آنجا بود که وزارت جهادکشاورزی در ماه های دی و بهمن دست به دامان صدا و سیما و رسانه ها شد که مردم را تشویق به خرید بیشتر گوشت مرغ و ذخیره سازی در یخچال و فریزرهای خانگی کردند و البته تا حدودی در افزایش قیمت نیز مؤثر بود.

برای اولین بار در تاریخ چند دولت گذشته تاکنون مردم در صفی قرار می گرفتند که دلیل آن نه گرانی کالا، بلکه ارزانی آن بود. یعنی مردم برای حمایت از تولید خرید می کردند که تا مرغ گران شود، با این وجود قیمت گوشت مرغ نتوانست به قیمت مصوب ۶۳ هزار تومان نزدیک شود که مرغداران به حاشیه سودی هر چند اندک برسند. لذا جوجه ریزی گوشتی توسط مرغداران زیان دیده و بدهکار به تدریج از نیمه دوم بهمن تاکنون به حدود ۸۰ تا ۹۰ میلیون قطعه کاهش یافت.

در پی این رخداد، وزارت جهادکشاورزی اقدام به واردات ۵۰ هزار تن گوشت مرغ گرم کرد تا کمبود احتمالی بازار را کنترل کند که این حجم در مقابل دو میلیون و ۲۰۰ هزار تن تولید داخل و چیزی در همین حد برای نیاز مصرف کشور، ناچیز و غیرمؤثر بود و قیمت گوشت مرغ با یک شیب ملایم روند افزایشی یافت و طی دو هفته اخیر از مرز ۸۵ هزار تومان گذشت.

یادآور می شود که این قیمت با توجه به شاخص های تورم و تغییر نرخ ارز منطقی است و بدون شک، در چند هفته آینده باز هم افزایش می یابد، زیرا اردیبهشت ۱۳۹۹ قیمت گوشت مرغ ۱۲,۸۰۰ تومان و نرخ دلار برای واردات نهاده ها ۴۲۰۰ تومان بود، حالا قیمت دلار برای واردات نهاده ها ۲۸,۵۰۰ تومان یعنی ۶,۸ برابر شده است. پس در یک ارزیابی سرانگشتی و خطی می توان گفت قیمت مرغ هم باید ۶,۸ ضربدر ۱۲,۸۰۰ = ۸۷,۰۰۰ تومان شود، حال اگر افزایش تورم روزافزون را نیز به این محاسبه اضافه کنیم، باید انتظار داشت قیمت هر کیلو مرغ در نیمه دوم اردیبهشت ماه به ۱۰۰ هزار تومان هم برسد!

حال چرا این طور است؛ باید گفت کوهی از مشکلات اقتصادی ناشی از

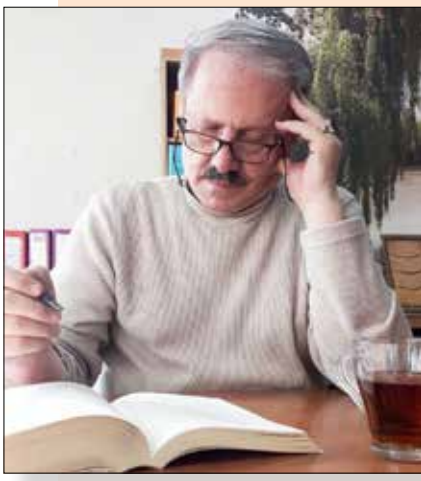
سیاست های حساب نشده خارجی، محدودیت های شدید ارزی، به هم ریختگی مناسبات و توافق های بین المللی و اتکاء به کشورهایی که بیش از آنچه در روابط بین الملل متعارف و مرسوم است، منافع کوتاه مدت خود را دنبال می کنند، برای کشور به وجود آمده است، لذا افزایش قیمت ها، بحران تورم و تشدید آن اجتناب ناپذیر است.

در پی این وضعیت خود خواسته دولت یک دست، راه حل ها، لامحاله ختم به جابجایی چند وزیر و مسئول دیگر از جمله وزیر جهادکشاورزی می شود و عده ای از تحلیل گران اتاق فکر دولت نیز به زعم خود چنین باور دارند که جابجا کردن وزیری چون ساداتی نژاد و آوردن شخص دیگری می تواند راهگشا باشد و مثلا قیمت مرغ یا سایر اقلام کشاورزی تثبیت یا کاهش یابد.

این تحلیل ها سطحی و موقت هستند و شاید برای دلخوشی زودگذر یا لاف و گزاف گویی خوب باشند ولی چاره کار جای دیگری است؛ تا آن مسائل اصلی در دیپلماسی خارجی و در نهایت اقتصاد کلان کشور به طور ریشه ای حل نشوند دکتر آقامیری همچون دکتر ساداتی نژاد نمی تواند قیمت ها را مهار کند، لذا در ماه های آینده به زیان بخش تولید و تولید کنندگان شاهد افزایش شوک آور قیمت ها خواهیم بود.

به واقع، نگرش جابجا کردن این یا آن وزیر برای بهبود وضعیت اقتصادی و بازرگانی کشور در چنین شرایطی از آن نوع نگرش هاست که «گاه را می بینند ولی کوهی از مشکلات ساختاری در اقتصاد سیاسی کلان کشور و اقتصاد کشاورزی را نمی بینند» و این شیوه عمل، نشانی کوچکی غلط دادن به تصمیم گیرندگان است که به موضوعات اصلی نپردازند و از سویی نوعی ایجاد دلخوشی موقت در میان مردم است که البته در مدتی کوتاه به بد بینی شدید می انجامد.

سخن آخر اینکه؛ اداره مملکت به مرحله ای از بحران رسیده است که به واقع پشت هم اندازی و رفع و رجوع یا راه حل های ترمیمی و اصلاح موقت، چاره ساز نیست!

Stabilizing the status of Iranian nomads requires the approval of new laws and regulations

Considering the importance of different nomadic tribes in the field of red meat production, dairy, wool, handicrafts and political and social status in Iran, this issue of the magazine is devoted to the historical position of nomads and their position.

In an article, the editor discussed the historical position of nomads and emphasized the government's support for them and asked the parliament to approve laws and regulations to stabilize their position.

The editor in chief also mentions the clans and tribes of different nomads and their languages and emphasizes that while preserving their historical identity and the language they speak, they also speak Persian. And all clans and tribes, consider myself Iranian and within the national borders.

In this issue, we have also conducted an exclusive and detailed conversation with Dr. Fazl Khorram, CEO of Iran's National Nomadic Union, which contains significant points about the economic capabilities of this social formation, which is different from urban and rural communities.

Nomads, a shining jewel in the sky of the country's agricultural macroeconomics

Let us respect the nomadic community, the less expected helpers of food security, the protectors of the country's borders and the counter of authentic Iranian culture.

For many centuries, nomads have been considered one of the major social, economic and even political strategies of the country, which play a positive and constructive role in the production of livestock products, excellent handicrafts, preservation of authentic Iranian traditions and culture, and the security of borders. They have had a country, but unfortunately sometimes they have not been seen in different governments as they should be.

The nomads have always made a tireless effort and despite the harsh conditions of drought and adversity, they have played a decisive role in the country's production and have come to

the government's help to produce these products: red meat, handicrafts, horticulture and agriculture, dairy and wool.

This issue of the magazine of agricultural infrastructure industries (former cattle breeders) has been dedicated to the nomads and we have conducted an exclusive conversation with Dr. Fazl Khorram, CEO of the National union of Iranian Nomads.

He told our reporter: The nomadic communities with a population of over 1.5 million people or roughly 379 thousand households are located in 31 provinces as members of the network of nomadic cooperatives in the country.

He further stated that the amount of livestock owned by the nomads is 47% of the light livestock of the country and said: The nomads have the capacity to produce 221 thousand tons of red meat, and according to the recent surveys conducted last year (1400), this amount is 195 thousand. It has been proven that despite all the problems and hardship that has existed, the nomadic community has continued these productions.

35% of the country's handicraft value belongs to the nomads

Dr. Fazal Khorram also said about nomadic handicrafts: Most of the nomadic households are active in the production of handicrafts, and from this point of view, they produce for family consumption, domestic consumption and some export items, which for more than 35% of the country's handicrafts production value have at their disposal.

The production of the nomadic community is estimated to be equal to 858 thousand billion Rials, which accounts for about 1.13% of the country's gross domestic product/ it has a share of 4.1% of the production of the agricultural sector/ The share of agricultural products in the country's gross domestic product is about 13%.

Therefore, it seems that the nomadic community, despite its limited access to production resources, is responsible for a valuable share of the production of the agricultural sector, the most important of which is red meat.

**Agri - Industrial
Infrastructures
Food, Livestock and
Poultry Specialized
Monthly Magazine**

**VOL.24 No:255
PP.36 April 2023**

Owner&Responsible executive:

Mansoor. Ansary

Manager & editor in chief& roof:

Faranak Masoudi

Short news: Siavash Ansari

International Editor and overseas adv.

Executive: Dr. Masoud. Ansari

Advertisements: H. Ansari (Jaberi)

Site sponsor: (www.kajpress.com&

www.keshavarziyandejahan.ir)

Printing: Miran Print

Designer: Ziba Daryae

Address: No.37, Nader St.Tohid Ave. Tehran - IRAN

Postal code: 1457884871

Fax: (+98 21) 66913163

Tel: (+98 21) 66913162

(+98 21) 66946250/52

mansoor.ansary1334@gmail.com

faranak.masoudi@gmial.com

TITLES:

1

Stabilizing the status of Iranian nomads requires the approval of new laws and regulations

2

Nomads, a shining jewel in the sky of the country's agricultural macroeconomics

Editorial:

Considering the importance of different nomadic tribes in the field of red meat production, dairy, wool, handicrafts and political and social status in Iran, this issue of the magazine is devoted to the historical position of nomads and their position.

In an article, the editor discussed the historical position of nomads and emphasized the government's support for them and asked the parliament to approve laws and regulations to stabilize their position.

The editor in chief also mentions the clans and tribes of different nomads and their languages and emphasizes that while preserving their historical identity and the language they speak, they also speak Persian And all clans and tribes, consider myself Iranian and within the national borders.

مدیریت منابع آب، خاک و انرژی با حمایت از توسعه‌ی کشت گلخانه‌ای

مرکز ارتباط سبز: ۰۲۱-۸۱۳۰۱
اداره کل روابط عمومی و همکاری‌های بین‌الملل
@keshavarzibank
www.bki.ir

- بیش از ۶۰ سال سابقه فعالیت در زمینه کشاورزی و مرتعداری، دامپروری، تجارت و تولید
- شناخته شده به عنوان یکی از بزرگترین کارخانجات مطرح در خاورمیانه
- واردات مستقیم نهاده ها و افزودنی های خوراک دام و طیور
- دسترسی به مواد اولیه در کمترین زمان ممکن به دلیل نزدیکی به بندر امام خمینی
- ظرفیت تولید بیش از ۱۵۰۰ تن در روز
- به کارگیری مدرن ترین تجهیزات و تکنولوژی روز دنیا
- تولید محصولات منطبق با استانداردهای جهانی
- همکاری با متخصصان و کارشناسان داخلی و خارجی